

Allmännyttiga samfund

När skall dessa beskattas?

Henrik Ekstrand

Examensarbete för tradenomexamen

Utbildningen för företagsekonomi

Vasa 2017

EXAMENSARBETE

Författare: Henrik Ekstrand

Utbildning och ort: Företagsekonomi, Vasa

Inriktningsalternativ: Ekonomiförvaltning

Handledare: Anna-Lena Berglund

Titel: Allmännyttiga samfund – När skall dessa beskattas?

Datum 18.5.2017

Sidantal 43

Bilagor 3

Syftet med detta examensarbete var att ta reda på vad ett allmännyttigt samfund är samt vad som krävs för att man ska klassificeras som ett sådant. Målet var också att förklara vilka olika inkomster dessa kan ha samt vilka av dessa inkomster som man behöver betala skatt för. Dessutom var planen att undersöka företagens betydelse för allmännyttiga samfund.

I examensarbetets teoridel förklaras det vad ett allmännyttigt samfund är, vilken roll samfundet har i samhället samt vad samfundet behöver känna till om inkomstkällor och beskattning. Examensarbetets empiriska del består av en kvalitativ undersökning där skribenten har valt att via intervjuer undersöka hur tre olika idrottsföreningar finansierar sin verksamhet idag och om de har skattepliktiga inkomster. Syften med den empiriska delen har även varit att ta reda på varför företagare är intresserade av att sponsora idrottsföreningar.

Resultatet från undersökningen visar att idrottsföreningar bedriver sin verksamhet på ganska likadant sätt. Man har flera likadana inkomstkällor och man stöder också sina idrottare enligt ganska samma princip. Ur skattesynvinkel så har det inte varit några särskilda problem för föreningarna eftersom deras inkomster enligt skatteförvaltningen inte är skattepliktiga.

Språk: svenska

Nyckelord: allmännyttiga samfund, inkomster, beskattning

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Henrik Ekstrand

Koulutus ja paikkakunta: Liiketalous, Vaasa

Suuntautumisvaihtoehto: Taloushallinto

Ohjaaja: Anna-Lena Berglund

Nimike: Yleishyödylliset yhteisöt – Milloin näitä verotetaan?

Päivämäärä 18.5.2017.

Sivumäärä 43

Liitteet 3

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, mitä yleishyödyllinen yhteisö on ja mitä vaaditaan, jos jonkun tavoite on olla sellainen. Tavoite oli myös selittää mitkä ovat yleishyödyllisen yhteisön mahdolliset tulot ja miksi jotkut tulot ovat verottomia. Sen lisäksi suunnitelma oli tutkia yritysten merkitystä yleishyödyllisille yhteisöille.

Työn teoreettisessa osassa selitetään mitä yleishyödyllinen yhteisö on, yhteisön rooli yhteiskunnassa ja mitä yhteisön täytyy tietää tuloista ja verotuksesta. Työn empiirinen osa koostuu kvalitatiivisesta tutkimuksesta, jossa haastattelujen avulla on tutkittu millä tavalla kolme eri urheiluseuraa rahoittaa toimintansa tänä päivänä ja jos heillä on verotettavia tuloja. Empiirisen osan tarkoituksena on myös selvittää, miksi jotkut yrittäjät ovat kiinnostuneita urheiluseurojen sponsoroinnista.

Tutkimuksen tulokset kertovat, että urheiluseurat harjoittavat toimintaansa aika samalla tavalla. Seuroilla on useita tulolähteitä, jotka ovat samanlaisia ja he tukevat seuran urheilijoita saman periaatteen mukaan. Verotuksen näkökulmasta seuroilla ei ole ollut erityisiä ongelmia koska verohallinnon mukaan seurojen tulot eivät ole verotettavia.

Kieli: ruotsi

Avainsanat: yleishyödylliset yhteisöt, tulot, verotus

BACHELOR'S THESIS

Author: Henrik Ekstrand

Degree Programme: Business Administration, Vaasa

Specialization: Financial Administration

Supervisor: Anna-Lena Berglund

Title: Public associations – When do they need to pay tax?

Date May 18, 2017

Number of pages 43

Appendices 3

The purpose of this bachelor's thesis was to find out what a public association is and what it takes to become a such one. The goal was also to explain what kind of revenues public associations have and which of the revenues they have to pay tax for. It is also the plan to investigate what companies mean to sport associations.

In the theoretical part of the bachelor's thesis it is described what a public association really is, what kind of role the association has in the society and what the association needs to know about revenue sources and taxation. The empirical part of the bachelor's thesis consists of a qualitative survey in which the author of this bachelor's thesis has chosen to make interviews with three different sport associations and find out how these associations finance their operation today and if there are revenues that they have to pay tax for. The purpose of the empirical part is also to find out why entrepreneurs are interested in sponsoring sport associations.

The results from the survey show that sport associations run their operations quite the same way. They have several revenue sources that are the same and they also support their athletes according to the same principles. The associations have not had any problems with taxes because according to the tax authority the associations' revenues are tax free.

Language: swedish

Key words: public associations, revenues, taxation

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Syfte	1
1.2	Avgränsning och problemformulering	1
1.3	Forskningsmetod.....	2
2	Allmännyttiga samfund.....	2
3	Samfund och föreningar som en del av den tredje sektorn.....	4
4	Verksamhetens karaktär påverkar allmännyttighetsgraden	6
5	Beskattning av det allmännyttiga samfundets inkomster.....	9
5.1	Näringsinkomster	10
5.1.1	Domstolsfall med allmännyttiga samfund.....	12
5.2	Inkomster som inte klassificeras som näringsinkomster.....	13
5.3	Personliga inkomster.....	17
5.4	Inkomster från fastigheter	18
5.5	Mervärdesbeskattning	19
5.6	Skattelättnad för allmännyttiga samfund.....	20
5.7	Skattedeklaration samt årsanmälan.....	22
6	Undersökningens genomförande	25
6.1	Kvalitativ metod.....	25
6.2	Intervju.....	26
6.3	Etiska riktlinjer.....	26
6.4	Undersökningens praktiska genomförande.....	27
7	Resultatredovisning	28
7.1	Intervju med skidförening	28
7.2	Intervju med friidrottsförening.....	32
7.3	Intervju med skidskytteförening.....	35
7.4	Intervju med företagare	37
7.5	Analys av intervjusvaren.....	39
8	Slutdiskussion.....	41
	Källförteckning.....	42

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

1 Inledning

I Finland har vi idag många samfund som erbjuder all möjlig typ av verksamhet åt både unga och äldre. Samfunden drivs vanligen tack vare ideellt arbete men man behöver också ha inkomstkällor inom ett samfund för att kunna bedriva sin verksamhet på ett visst sätt. Inkomstkällor förknippas ju ofta med skatter av olika slag och det är inte lätt alla gånger att veta när ens inkomst är beskattningsbar eller helt befriad från skatt men regler och föreskrifter finns ju till hands för att man ska få en bättre bild av hur det finska skattesystemet är uppbyggt och själv kunna tillämpa det i det praktiska livet. Oberoende om man är enskild näringsidkare, aktieägare i ett börsbolag eller ansvarig för ekonomin i en förening eller stiftelse så har man skyldighet att följa skattereglerna och hålla koll på att ens inkomster blir beskattade på ett rättvist sätt.

1.1 Syfte

Syftet med detta examensarbete var att ta reda på vilka krav som ställs på en förening eller stiftelse om man önskar vara ett allmännyttigt samfund. Dessutom tänkte skribenten i den teoretiska delen av detta examensarbete utreda vilka olika inkomstkällor allmännyttiga samfund kan ha samt vilka regler och anvisningar som gäller för allmännyttiga samfund ifråga om skyldighet att betala skatt.

1.2 Avgränsning och problemformulering

I den empiriska delen av detta examensarbete har skribenten tänkt gå lite djupare in på hur verksamheten fungerar inom idrottsföreningar. Tanken är att utreda hur en längdskidåknings-, skidskytte- samt friidrottsförening i dagsläget finansierar och bedriver sin junior- och seniorverksamhet och kolla upp om de har skattepliktiga inkomster. Dessutom är planen att undersöka vilken betydelse näringslivet har för idrottsföreningarna och hur de ser på idrottsföreningars verksamhet. Eftersom idrottsföreningarna som skribenten kommer att intervjua bedriver tävlingsverksamhet inom individuella idrotter är tanken också att försöka lyfta fram hur situationen ser ut för en individuell idrottare i en förening och vad denne bör tänka på ur beskattningssynvinkel när det gäller exempelvis sponsoring och stipendier.

1.3 Forskningsmetod

I sin undersökning har skribenten valt att använda sig av kvalitativ forskningsmetod. Orsaken till att skribenten har valt denna metod är att denne kommit fram till att det är det effektivaste tillvägagångssättet för att få fram rätt typ av information. Skribenten kommer personligen att intervjua både sådana personer som har god inblick i hur idrottsföreningar finansierar sin verksamhet idag samt företagare som har valt att stöda idrottsföreningars verksamhet via sin affärsverksamhet.

2 Allmännyttiga samfund

Om man tar sig en närmare titt på paragraf 22 i inkomstskattelagen finner man en definition på vad ett allmännyttigt samfund egentligen är. Ett allmännyttigt samfund definieras som något som skall verka uteslutande samt ofördröjligen för allmän nytta i religiöst, anständigt, materiellt samt medborgerligt avseende. (Vero, 2016a).

En förutsättning för att få bli benämnt som ett allmännyttigt samfund är att den verksamhet man bedriver skall var riktad åt alla människor, oberoende av vilken samhällsbakgrund man har. Man får med andra ord inte styra sin verksamhet mot vissa utvalda samhällsklasser eller människogrupper med en viss etnisk bakgrund om man vill bli klassificerat som ett allmännyttigt samfund. (Vero, 2016a).

Man bör också komma ihåg att ett allmännyttigt samfund inte har rätt att dela ut dividender eller andra typer av vinstandelar till de som är aktiva inom samfundet. Det finns också klara regler ifråga om löner och övrig kompensation. Dessa får förekomma, men det är viktigt att påpeka att löner och övrig eventuell kompensation bör vara på en ytterst rimlig nivå. Bryter man mot dessa regler klassas man inte längre som ett allmännyttigt samfund. (Vero, 2016a).

För att ett samfund ska kunna anses vara allmännyttigt krävs att man uppfyller de krav som inkomstskattelagens 22 paragraf fastställt. Man bedömer hur pass allmännyttigt ett samfund är enligt såväl förordningarna som den egentliga verksamheten. Allmännyttigheten utvärderas specifikt för ett visst skatteår och är i kraft det skatteår som det utreds om just då. Man bedömer grundligt helheten när man fastställer ett samfunds allmännyttighet. (Vero, 2016a).

Om man letar fram paragraf 22 i inkomstskattelagen och läser igenom den finner man en lista som innehåller exempel på sådana samfund som betraktas som allmännyttiga. Dessa är exempelvis lantbrukscentraler, lantbrukssällskap och lantmannagillen, men även arbetarföreningar, arbetsmarknadsorganisationer, registrerade partier samt ungdoms- och idrottsföreningar finns med på denna lista. (Vero, 2016a).

Dessutom blir också andra typer av samfund betraktade som allmännyttiga där det huvudsakliga målet med verksamheten kan vara exempelvis stödjande av vetenskap och konst, utövande av social verksamhet samt att på olika sätt vara med och påverka samhällliga intressen. (Vero, 2016a).

Bara det att ett visst samfund är med på denna lista är absolut ingen garanti för att ens verksamhet klassas som allmännyttig. Likaså bör man vara väl medveten om att fastän ett samfund inte är med på denna lista innebär det inte automatiskt att detta samfund inte skulle bedriva allmännyttig verksamhet. Trots att ett samfund blivit satt på listan är det andra saker som slutligen avgör om ens verksamhet bedöms som allmännyttig eller inte. Faktorer som vad målet med verksamheten är samt den egentliga verksamhetens karaktär är det som väger tyngst vid granskningen. (Vero, 2016a).

Frågan gällande samfundens allmännyttighet är väldigt betydelsefull både som en principiell fråga samt ur ett praktiskt perspektiv. Om ett samfund är allmännyttig kan det baserat på erhållna intäkter anses vara endera helt och hållet eller delvis befriat från skatteplikt. Detta bestäms slutligen enligt hur intäkterna erhållits. Om man tänker ur motsatt synvinkel så kan man nämna att om ett samfund konstateras vara icke-allmännyttig så är det samfundet i princip skatteskyldig för alla sina inkomster. Innehållet för allmännyttighetskonceptet är centralt ur även andra perspektiv. Detta på grund av att statusen som allmännyttig har betydelse när man beaktar andra skattetyper. Mervärdesbeskattningen är ju till exempel bunden enligt lagstiftningen till inkomstbeskattningen. (Myrsky, 2014, s.39)

Eftersom vi gått in på vad som menas med samfund och allmännyttiga samfund kan vi ju fråga oss på samma gång vad begreppet oregistrerad förening betyder. Är det också ett samfund eller är det något helt annat? Svaret är att en oregistrerad förening inte är ett samfund och det innebär ju på samma gång att den inte heller kan vara ett allmännyttigt samfund om man utgår ifrån den definition som finns i

paragraf 22 i inkomstskattelagen. Dock är det värt att nämna att ifråga om beskattning väljer man att klassificera oregistrerade föreningar som sammanslutningar. Om dessa har inkomster blir det delägarna som beskattas för dem. (Vero, 2016a).

Man kan nämna att en klar olikhet mellan en förening som är registrerad och en som inte är oregistrerad är att den registrerade föreningen innehar rättskapacitet. Andra saker som hör ihop med en förening som är registrerad är att denna har möjlighet att erhålla understöd via ansökning. Dessutom har man rätt att ingå avtal samt vara ägare av egendom. Dessa privilegier har inte en oregistrerad förening. (Föreningsresursen).

3 Samfund och föreningar som en del av den tredje sektorn

Finland har om man ser ur ett traditionellt perspektiv varit föreningarnas förlovade land. Antalet föreningar i vårt land är mycket stort och verksamheten som bedrivs inom dessa föreningar är mycket mångsidig. I vårt land finns föreningar som är verksamma inom kultur, politisk påverkan samt olika typer av sjukdomar. Inom ideella föreningar och stiftelser drivs en mycket betydande verksamhet som har stor påverkan också ur ett ekonomiskt perspektiv. Dessa har även en stor och växande betydelse i medborgarsamhällets verksamhet såväl nationellt som internationellt. (Myrsky, 2014, s.13)

De besparingsåtgärder som man gjort inom offentliga sektorn har påverkat på flera sätt privata aktörer. Som exempel kan man nämna att för föreningar och stiftelsers del har besparingarna lett till att det öppnat sig nya möjligheter för dessa aktörer ifråga om att komplettera de tjänster som erbjuds åt samhället. Länderna i norden är ju välfärdsstater och dessa är ju i stort sett uppbyggda enligt ett visst system. Det är ju uppbyggt så att den offentliga makten har tagit på sina axlar att sköta om sådana saker som man betraktar som goda. Med detta menas att det som har att göra med socialservice, hälsovård och utbildning finansieras med hjälp av skattebetalarnas pengar. (Myrsky, 2014, s.13)

Det som dock har skett på senare tid är att den offentliga sektorns finansieringsmöjligheter har försämrats. Detta innebär ju då att situationen förändras på många områden. När finansieringsmöjligheterna för offentliga sektorn

försämras kan man ju som åtgärd börja beskatta ännu hårdare för att få in mera pengar. Men det har konstaterats att i Finland är inte det rätt väg att gå med tanke på framtiden. En stor orsak till det är att man strävar efter att vårt land ska bli mera internationellt i framtiden och för att lyckas med det har man inte råd att göra beskattningen i Finland ännu strängare. Snarare är läget som sådant att man bör istället satsa på att göra beskattningen lättare i vårt land om man vill hänga med internationellt. (Myrsky, 2014, s.13-14)

Det som man har konstaterat ifråga om framtiden är att man bör sträva efter att förändra strukturer och verksamhetssätt samt delegera uppgifter på ett effektivare sätt för att få allt att fungera bättre i framtiden. Dock får man inte glömma att de förändringar man strävar efter att göra inte får bli gjorda på sådant sätt att det leder till att man tappar statusen som välfärdsstat. Men via dessa förändringar ges större chans för fria medborgarorganisationer samt andra aktörer att ta för sig och visa sin verksamhet. (Myrsky, 2014, s.14)

En del av de uppgifter som kommer att behövas skötas om i framtiden kommer troligtvis att hamna på föreningars och stiftelsers axlar. Det faktum att allmännyttiga samfunds betydelse har växt och kommer att fortsätta växa påverkas av flera olika saker i samhället. Man kan nämna att tack vare att levnadsstandarden stigit så har fritiden bidragit starkt till att allmännyttiga samfunds betydelse har ökat genom åren vilket återspeglas tydligt i hur mycket engagemang som finns inom landets föreningsverksamheter. Men även andra faktorer som exempelvis arbetslöshet och internationalisering påverkar också väldigt mycket föreningsverksamheten. (Myrsky, 2014, s.14)

Det som frågan egentligen handlar om är den så kallade tredje sektorns roll och betydelse i sammanhanget. När man diskuterat frågan har det kommit fram flera olika termer. Man har pratat om exempelvis medborgarsamhälle, sociala rörelser, icke-vinstbringande sektor, frivillighets- och välgörenhetsorganisationer, medborgarrörelser samt socialekonomi. Alla dessa som just blev nämnda här skapas och byggs upp av att landets medborgare tar initiativ och aktiverar sig. Men i många fall bedrivs dessa på ett mycket professionellt sätt. (Myrsky, 2014, s.14)

Man brukar tala om tredje sektorn när man vill förena dessa till en gemensam term. Detta för att förtydliga skillnaden mellan statens och kommunens verksamhet, som finansieras med skattepengar, samt det traditionella näringslivet. Till tredje sektorns

centrala verksamhetsområden brukar räknas socialservice, utbildning och hälsovård. Till tredje sektorns ekonomiska aktörer hör med andra ord också allmännyttiga föreningar och samfund. Avgörande frågor i detta sammanhang är alltså hur man ska beskatta dessa samfunds olika inkomster samt vilka skattefrågor som kan tänkas höra ihop med deras dagliga verksamhet. (Myrsky, 2014, s.14)

Ifråga om struktur och målsättningar är tanken att man först och främst ska kunna svara på frågan vad som i just Finland är en rättvis situation för föreningar och stiftelser. Man har som mål att ge en tydlig helhetsbild av hur man beskattar allmännyttiga samfund. Därför är det av största vikt att alla betydande skatteformer är med och granskar samfundens verksamhet så att det blir rättvist och rätt beskattat. (Myrsky, 2014, s.14-15)

Om ser ur de allmännyttiga samfundens synvinkel så är de mest centrala skatteformerna inkomstbeskattning samt mervärdesbeskattningen. Men trots att dessa två betraktas som de viktigaste så får man för alla del inte heller glömma övriga existerande skatteformer. Eftersom beskattningen för personliga inkomster, fastighetsinkomster och inkomster för näringsverksamhet är olika är det mycket avgörande att man vet till vilken inkomstkategori den erhållna inkomsten hör. (Myrsky, 2014, s.14-15)

4 Verksamhetens karaktär påverkar allmännyttighetsgraden

Det kan ha stor betydelse vilken typ av karaktär man har på sin verksamhet inom ett samfund. Om den utövade verksamheten till sin natur är riskabel, beräknande och inte har något alls att göra med samfundets strävan efter att vara allmännyttigt kan man dra slutsatsen att verksamheten som bedrivs inte är allmännyttigt. För att det utan problem ska kunna godkännas att det man utövar är allmännyttigt i ordets fulla bemärkelse krävs vissa saker. (Myrsky, 2014, s.30)

Ett annat krav som också finns är att den eventuella näringsverksamhet som utövas inte får vara ett samfunds centrala verksamhetsform eller att man får märkbara konkurrensfördelar tack vare skattefrihet. Ytterligare ett krav är att man inte får använda en stor andel av samfundets egna kapital till specifik näringsverksamhet. Det är inte heller okej att man tar lån för att stödja näringsverksamhet eller att ens näringsverksamhet börjar se alltför beräknande ut och att verksamheten börjar glida

iväg från samfundets egentliga mål, nämligen att verka i allmännyttigt syfte och för allmänhetens bästa i alla lägen. Utgångspunkten för allmännyttighet bör vara den att medlemskap i en allmännyttig förening ska vara tillgängligt för alla oberoende av kön, ålder eller ursprung. Om det kravet uppfylls är man till naturen en allmän förening eller stiftelse. Sen är det viktigt att påminna om att fastän man inte nödvändigtvis har många medlemmar i sin förening så är det inget hinder till att man inte skulle kunna betraktas som allmännyttigt. (Myrsky, 2014, s.30)

Det som ofta händer är att man blandar ihop eller missförstår orden ideell och allmännyttig. En förklaring kan därför vara på sin plats för att förtydliga vad dessa två ord betyder när man pratar om föreningar. Begreppet ideell förening kan ofta komma på tal när man pratar om en förening som har ett tydligt ideellt mål med sin verksamhet. Bland annat föreningsregistret pratar ofta om ideella föreningar. (Föreningsresursen).

Viktigt att nämna är också att en ideell förening kan vara såväl en registrerad förening som en oregistrerad. Det förekommer också att ideella föreningar kallas allmännyttiga. När exempelvis skatteverket kallar ideella föreningar för allmännyttiga syftar de i första hand på ideella föreningar som inte är skyldiga att betala skatt. (Föreningsresursen).

Det kan också finnas sådana situationer där en förening har få medlemmar och bedriver verksamheten på ett sätt som inte kan kallas allmännyttigt. Ett exempel på detta kan vara om man har som huvudsakligt syfte inom sin förening att för ett begränsat antal samt särskilt utvalda medlemmar skaffa olika typer av medel som gagnar dessas hobbyverksamheter. Samma sak är det om man till för ett slutet sällskaps räkning strävar efter att minimera kostnaderna för dessa medlemmars hobbyverksamhet. I bägge nämnda fall kan man inte kalla det för allmännyttig verksamhet utan i dessa fall handlar det om privatiserad verksamhet. (Myrsky, 2014, s.30)

Poängen med allmännyttig verksamhet är att den helt enkelt inte tillåter att enskilda medlemmar erhåller ekonomiska fördelar. Samma sak gäller om samfundets syfte är att ge dess medlemmar förminskade utgifter. Också då klassas det som ekonomiska fördelar som tilldelas medlemmarna. Sen är det annan sak om deltagande i samfundets verksamhet leder till väldigt små minskningar ifråga om utgifter. (Myrsky, 2014, s.30)

Om detta sker behöver det inte betyda att man inte kan kallas som allmännyttig förening utan i detta fall blir den avgörande faktorn den om man kan bevisa att den verksamhet som leder till små ekonomiska fördelar för enskilda medlemmar inom föreningen inte är den egentliga verksamheten utan att denna verksamhet endast är en sidoverksamhet inom föreningen. Kan man visa att så är fallet så får man fortsättningsvis ha statusen allmännyttig förening. Bör ju också nämnas att som ekonomiska fördelar betraktas definitivt inte endast dividender och vinstandelar. Det finns flera andra typer av ekonomiska fördelar som kan vara avgörande när det skall bestämmas om verksamheten man bedriver är allmännyttig eller inte. (Myrsky, 2014, s.30)

För att först uppfylla kraven som gör att man betraktas som allmännyttigt samfund och sedan klara av att behålla den statusen krävs det att man sysslar med den sanna verksamheten. Det har vid flera tillfällen under historiens gång gått till på sådant sätt att man från begynnelsen nog utövat allmännyttig verksamhet men att man sedan med tiden mer och mer börjat utöva sådan verksamhet som inte från början var tänkt. Man kan säga att samfundets verksamhet på något sätt ändrat karaktär och frångått det ursprungliga syftet med verksamheten. (Myrsky, 2014, s.30)

Om sådana situationer uppstår gäller det att göra en noggrann jämförelse mellan hur den nuvarande verksamheten står sig gentemot de regler och rekommendationer som finns angående hur man skall bedriva ett genuint allmännyttigt samfund. Statusen som allmännyttigt samfund eller förening är mycket avgörande när man börjar komma in på ämnet skattefrågor. (Myrsky, 2014, s.30-31)

Beroende på vilken status man har beskattas man på olika sätt. Om man kan konstatera att ett samfund eller en förening inte är allmännyttig betraktas deras inkomster som helt normala beskattningsbara inkomster. Detta är inget märkvärdigt i sig utan endast en logisk tolkning av huvudregeln när det gäller erhållna inkomster. Värt att nämna också är att om man lyckas uppnå allmännyttighetsstatus så underlättar det för ett samfund om man har som målsättning att erhålla andra typer av offentliga ekonomiska stöd. (Myrsky, 2014, s.31)

5 Beskattning av det allmännyttiga samfundets inkomster

För en allmännyttig förening eller stiftelse existerar vanligtvis tre olika inkomstkällor. Dessa tre inkomstkällor är näringsinkomst, fastighetsinkomst samt personlig inkomst. Om det visar sig att en förening eller en stiftelse inte är allmännyttigt så skall den betala skatt på alla sina inkomster enligt skattesatsen för samfund som just nu är 20 %. (Vero, 2017b).

Enligt inkomstskattelagens 23:e paragraf är allmännyttiga samfund skyldiga att betala skatt till kommunen i vissa sammanhang. Näringsinkomster är exempelvis sådana inkomster som det råder skatteplikt för. Men även inkomster som man erhållit via fastigheter klassificeras som skattepliktiga inkomster om situationen är sådan att man har använt hela eller delar av en fastighet på ett sätt som inte befrämjar allmänheten. (Vero, 2016a).

När man gör en bedömning över ett samfunds allmännyttighet bör man jämföra mellan olika fall av samma sort samt bedöma varje enskild del inom samfundets verksamhet enskilt för att på så sätt bäst kunna svara på om samfundet bedriver allmännyttig verksamhet eller inte. (Vero, 2016a).

När man pratar om näringsinkomster syftar man på den näringsinkomstkälla som genererat inkomsten. Personliga inkomster klassificeras i sin tur som den övriga verksamhetens inkomstkälla precis som i allmänhet även fastighetsinkomster gör. Men fastighetsinkomster kan som tidigare nämdes också klassificeras som näringsinkomstkälla. Det avgörande är hur fastighetsinkomsterna uppkommit och använts. Poängen är ju den att alla inkomster och utgifter bör redovisas som en viss form av inkomstkälla. (Myrsky, 2014, s.31)

Om exempelvis ett samfund utövar jordbruk så redovisas inkomsterna som samfundet får in till sin verksamhet från jordbruket som jordbrukets inkomstkälla. Gränsdragningarna mellan olika inkomstkällor är av stor betydelse eftersom beskattningen av de olika inkomstkällorna skiljer sig väldigt mycket. Det man också kan betona här är att mervärdesskatten är direkt knuten till förordningarna gällande näringsinkomst. (Myrsky, 2014, s.31)

5.1 Näringsinkomster

Det har ju konstaterats redan att ett allmännyttigt samfund är skattepliktigt för sin erhållna näringsinkomst. Man beskattar enligt den allmänna samfundsskattesatsen som sedan början av år 2014 är 20 %. Med näringsinkomster menas i princip de inkomster som inte uttryckligen går att särskilja från inkomster som hör till kategorin näringsinkomstkällor. Näringsinkomst kategorin är mycket central eftersom statusen för denna inkomst innebär samfundsbeskattning och mervärdesbeskattning. (Myrsky, 2014, s.32)

Det finns flera olika saker som kan känneteckna att ett samfunds verksamhet liknar traditionell näringsverksamhet. Några exempel på dessa är:

- verksamheten berör traditionella handelsvaror eller insatser
- verksamhet i konkurrenssituationer
- verksamhetens fortlöpande/regelbundet återkommande natur
- nyttjande av vanliga marknadspriser
- verksamheten riktar sig till en gränslös eller betydande personkrets
- verksamhetens utbredning/hög omsättning
- verksamhet i förvärvssyfte/strävan efter vinst
- risk i samband med organiseringen av verksamheten
- betydande belopp av bundet kapital
- nyttjande av främmande kapital
- avlönad personal.

Ovannämnda är exempel på sådana drag som man via rättspraxis har konstaterat vara karaktäristiska för traditionell näringsverksamhet. (Vero, 2016a).

Det som kännetecknar näringsverksamhet blir vanligen tydligare när ett allmännyttigt samfund är aktivt i konkurrenssituationer med samma typ av verksamhet som företagarna sysslar med. Vid sådana tillfällen handlar det vanligtvis

om att samfundet utövar näringsverksamhet på likadant sätt som vanliga företagare gör. Verksamheten betraktas som näringsverksamhet ifall man utövar verksamhet i det som kan anses vara typiska marknadsmiljöer där efterfrågan och utbud korrelerar samt att man producerar varor och tjänster till normala marknadspriser. (Vero, 2016a).

En sak som man kan kontrollera är på vilket sätt samfundet strävar efter att täcka upp sina kostnader. Ett typiskt kännetecken som lönar sig att kontrollera är om ett samfund säljer produkter eller tjänster på ett sätt som är väldigt likt det sätt som företag på samma marknad bedriver sin näringsverksamhet på. (Vero, 2017b).

Näringsverksamhet består vanligtvis till exempel av ofta förekommande samt betydelsefull utbildningsverksamhet som arrangeras för andra än medlemmarna. I detta fall när vi pratar om utbildningsverksamhet syftar man till exempel på verksamhet där man trycker och publicerar saker och vänder sig till sådana som inte räknas som egna medlemmar. Andra exemplen är när man ordnar regelbundna mässevenemang och annan aktivitet som utövas på likadant sätt som traditionell näring. (Vero, 2017b).

Det man dock ska komma ihåg är att det inte är helt svartvitt utan en gråzon existerar i detta sammanhang. Om en förening eller stiftelse är verksamma inom varuförsäljning så väcker det ju såklart misstanke. Men till saken hör att om intäkterna från varuförsäljningen kan betraktas som låga och obetydliga så anses dessa intäkter inte vara näringsinkomst utan det är okej att en förening eller stiftelse använder sina intäkter från varuförsäljningen för sin verksamhet som finansieringsmedel. (Vero, 2017b).

Kravet är ju som sagt dock att varuförsäljningen utförs i liten skala. Börjar man ta varuförsäljningen till en högre nivå och gör den mera betydande och specialiserad genom att satsa på starka konsumtionsvaror så får man räkna med att ens verksamhet snabbt blir klassificerad på ett annat sätt. (Vero, 2017b).

Sen kan man också nämna att en faktor som möjligtvis kan indikera att ett samfund egentligen bedriver näringsverksamhet är om samfundet till största del har avlönad personal. Slutligen bör man dock påminna om att om man inte hittar någon av dessa ovannämnda kännetecken så kan det vara en tydlig signal om att samfundet inte håller på med näringsverksamhet. (Vero, 2017b).

5.1.1 Domstolsfall med allmännyttiga samfund

Ett exempel där föreningars verksamhet har konstaterats vara skattepliktig näringsverksamhet är högsta förvaltningsdomstolens fall 21.11.2008/2913. Detta domstolsfall handlar om en förening som bedriver hobby- och tävlingsidrott och som klassades som ett allmännyttigt samfund. Denna förening hade 2006 gjort ett avtal med en viss stad om att sköta om stadsteaterns garderobtjänst under åren 2006-2009. (Talari, 2012, s.52-53)

Föreningen hade skött om denna uppgift egentligen ända sedan 2003 i syfte att finansiera sin föreningsverksamhet. När man tog i beaktande exempelvis intäkternas antal, verksamhetens regelbundenhet samt förtjänstsyfte så bedömde man att garderobverksamheten bedrevs som typisk affärsverksamhet. Eftersom man ansåg att verksamheten i första hand inte bedrevs i allmännyttigt syfte beslutade man att idrottsföreningen var skyldiga att betala skatt för inkomsterna från garderobtjänsterna. (Talari, 2012, s.53)

Ett annat fall man kan nämna är högsta förvaltningsdomstolens avgörande i fallet 13.5.1997/1159. Detta fall handlar om en idrottsförening som också klassificerades som ett allmännyttigt samfund. Idrottsföreningen hade gjort ett avtal om att få dela ut företagets veckoreklam på kommunens område. Utdelningen av reklamen utfördes av föreningens medlemmar som talkoarbete och inkomsterna från reklamutdelningen användes för att stöda föreningens juniorverksamhet. Reklamutdelningsverksamheten genomfördes i förtjänstsyfte och på ett sätt som påminde om affärsverksamhet. (Talari, 2012, s.54)

När man tog i beaktande reklamutdelningsverksamhetens karaktär och omfattning ansåg man ändå att inkomsten man fick från reklamen inte kunde klassificeras som skattepliktig näringsinkomst. Eftersom ett allmännyttigt samfund enligt mervärdesskattelagens fjärde paragraf endast är skyldigt att betala skatt om verksamheten anses vara skattepliktig näringsverksamhet befriades idrottsföreningen i detta fall från skatteskyldighet. (Talari, 2012, s.54)

5.2 Inkomster som inte klassificeras som näringsinkomster

Eftersom det har blivit beskrivit här nu en del om vad som räknas som skattepliktig respektive skattefri inkomst inom ett samfunds verksamhet kunde man som följande steg förtydliga vilka intäkter inom ett samfunds verksamhet som inte betraktas som näringsinkomst. Det är egentligen många olika typer av intäkter som inte klassas som näringsinkomst och det är inte alla gånger så lätt att hålla koll på dessa. (Vero, 2016a).

Om syftet är att finansiera samfundets verksamhet så räknas inte intäkter från lotterier, basarer, idrottstävlingar, dansevenemang och varuinsamlingar som näringsinkomst. Samma sak är det med serveringar och försäljning i samband med ovannämnda evenemang och tillställningar. Om man får in pengar till verksamheten från exempelvis medlemstidningar och andra direkta publika tjänster så betraktas inte heller dessa som näringsinkomst. Likadant är det med intäkter som kommer in till samfundets verksamhet genom försäljning av adresser, märken, kort, banderoller eller andra liknande saker. Om samfundet ordnar bingospel så räknas inte heller det som näringsinkomst. (Vero, 2016a).

Det är vanligt att man säljer produkter som tillverkats i terapi-, hobby- eller undervisningssyfte. Dessa produkter säljs ofta vid sjukhus, mentalvårdsanstalter, straff- och arbetsinrättningar, ålderdomshem samt invalidvårdsanstalter. Detta är inte heller näringsinkomstkällor för samfund enligt reglerna. (Vero, 2016a).

Sedan är det ju en annan sak om verksamheten och dess syfte lever upp till de krav som finns skrivna i bestämmelserna gällande allmännyttiga samfund. Det är därför det är av största vikt att man jämför olika fall för att kunna göra en bra bedömning av huruvida verksamheten motsvarar bestämmelserna. Högsta förvaltningsdomstolen har kommit fram till att bestämmelserna inte automatiskt utesluter att ens verksamhet inte skulle kunna anses vara näringsverksamhet i vissa situationer oberoende hur den ser ut ifråga om karaktär och omfattning. (Vero, 2016a).

Om ett allmännyttigt samfund arrangerar olika typer av tillställningar i syfte att finansiera sin verksamhet så betraktas inte inkomsterna från dessa tillställningar som näringsinkomst. Ordnar man servering eller försäljning i samband med dessa tillställningar så anses inte heller det vara näringsinkomst. Det som krävs för att

intäkterna man får in inte skall betraktas som näringsinkomst är att samfundet arrangerar en tillställning själv eller att den delar på arrangemanget tillsammans med ett annat samfund. Även om verksamheten är temporär till sin karaktär så är det inget hinder för att den ska kunna vara regelbunden. Lagen säger att den försäljning som bedrivs i samband med en tillställning och organiseras av ett annat samfund än det samfund som är arrangör av själva tillställningen behöver inte betala skatt för intäkterna som försäljningen genererar. (Vero, 2016a).

Det finns tydliga föreskrifter gällande vad som anses vara skattefria inkomster ifråga om arrangerande av tillställningar och försäljning i samband med dessa. Till exempel räknas försäljning av inträdesbiljetter för en specifik tillställning som skattefri inkomst. Detsamma gäller om man säljer programblad i samband med tävlingar eller om säljer reklam som hör till programbladen. (Vero, 2016a).

Om man under en tillställning säljer mat och dryck så räknas försäljningsintäkterna som skattefri inkomst. Detta gäller också om man säljer alkohol. Ifråga om reklampförsäljning ställs vissa krav för att det ska betraktas som skattefri inkomst. Man får endast utöva reklampförsäljning skattefritt om den uppvisas i samband med en tillställning eller tävling. Ett exempel på sådana reklam som godkänns är fältreklam som visas rörligt. Till sist kan man även nämna att det också betraktas som skattefri inkomst om man exempelvis bär reklam på sina tävlingskläder under tillställningar samt säljer olika varor i samband med en tillställning. (Vero, 2016a).

Ifall ett samfund arrangerar serverings- eller försäljningsverksamhet i andra omgivningar än under egna evenemang så granskar man om man är skyldig att betala skatt för sin verksamhet eller inte med utgångspunkt i de allmänt utmärkande egenskaperna för näringsverksamhet. Om det är så att ett samfund utövar likadan försäljning av varor såväl under egna evenemang som utanför dessa så är det troligt att man tar hänsyn till kännetecknen för näringsverksamhet när man skall göra en helhetsbedömning angående samfundets skyldighet att betala skatt eller inte för sin verksamhet. (Vero, 2016a).

En tillställning som arrangeras årligen kan i vissa sammanhang utvecklas till att bli näringsverksamhet. Detta har hänt sig när det har gällt till exempel olika mässor och evenemang som ordnas på sommaren. Det som har kännetecknat näringsverksamhet i dessa sammanhang är då man bland annat har sysslat med konkurrensmässig marknadsföring som riktar sig till en gränslös kundkrets. Vid

andra fall där man stött på sådant som kan bli betraktat som näringsverksamhet är när man exempelvis vid arrangerande av olika evenemang använt sig av en permanent organisation eller om man tagit olika typer av ekonomiska risker som hör ihop med samfundets verksamhet. (Vero, 2016a).

Det bör nämnas att om ett samfund har arrangerat varuinsamlingar i syfte att finansiera sin allmännyttiga verksamhet så anser man att intäkterna från varuinsamlingarna inte skall klassificeras som näringsinkomster. Det är ju rätt så vanligt att samfund ordnar varuinsamlingar samt loppmarknader för att få in pengar. Enligt rättspraxis är detta inte näringsverksamhet om man uppfyller vissa krav. Det som krävs är att de varor som blir sålda har blivit donerade till samfundet som säljer dem samt att man inte har utfört större reparationer på de varor som säljs. (Vero, 2016a).

För att loppmarknadsverksamheten som ordnas av ett specifikt samfund skall kunna anses vara skattefria förutsätter det att varorna man samlar in för kunna sälja i samband med loppmarknader blivit insamlade av samfundet själv. Ifall till exempel en idrottsförening väljer att utöva loppmarknadsverksamhet på så sätt att den istället för att själv samla in varor och sälja hyr ut bord på diverse loppmarknader blir föreningens verksamhet betraktad på ett helt annat sätt. Vid sådana situationer är det inga större svårigheter att konstatera att föreningen inte sysslar med varuinsamlingsverksamhet, utan det man håller på med är att man erbjuder försäljningsplatser åt andra vilket i sin tur kan klassificeras som beskattningsbar näringsverksamhet. Trots att man kanske erbjuder försäljningsplatser som en bisyssla i anknytning till skattefria varuinsamlingen så är ändå tillhandahållande av försäljningsplatser sådan verksamhet som är belagd med skatteplikt. (Vero, 2016a).

Det är möjligt för ett allmännyttigt samfund att inneha ett flertal olika publikationer. Vissa av dessa kan anses vara av sådan sort att man betraktar dem som näringsverksamhet medan andra hör till kategorin skattefria verksamhet. Hur som helst så är det naturen på publikationerna som är det avgörande när man bedömer dem. De intäkter man får in från exempelvis medlemsblad eller andra liknande publikationer som anses vara till nytta för den verksamhet som samfundet utövar behöver man inte betala skatt för. Däremot kan intäkter från andra typer av publikationer anses vara näringsinkomst som man är skyldig att betala skatt för. (Vero, 2016a).

Det som är typiskt när det gäller ett medlemsblad är det att faktainnehållet är den största enskilda orsaken till att man väljer att ge ut medlemsbladet. I ett medlemsblad väljer man att ta upp sådana saker som anses vara betydelsefulla för såväl samfundet som medlemmarna. Tanken med en sådan här publikation är att den på ett tydligt sätt ska fungera som en guide för vad som är föreningens allmännyttiga syfte och förtydliga att den huvudsakliga avsikten med bladet inte är att enbart fungera som samfundets ekonomiska inkomstkälla. (Vero, 2016a).

Det är av största vikt att medlemsbladets innehåll består av relevant fakta och inte enbart reklam. Det som ofta kännetecknar ett medlemsblad är att det inte är prenumerationerna som är det väsentliga utan att det huvudsakligen delas ut baserat på medlemskap. Det skall vara möjligt att beställa medlemsbladet trots att man nödvändigtvis inte är medlem inom samfundet. Dock bör man komma ihåg att siffran för antalet utomstående prenumeranter bör hållas låg. Näringsverksamhet kännetecknas ju av utåtriktad verksamhet och detta saknas i ett medlemsblad. Kan också poängteras att om samfundet sysslar med publikationsverksamhet så bör man komma ihåg att det inte är tillåtet att utöva den på konkurrensmässigt sätt. (Vero, 2016a).

Om man presenterar sin verksamhet via webbplatser och regelbundet återkommande publikationer så kan det anses vara skattefri publikation om man tydligt kan se att det tjänar ett samfunds allmännyttiga verksamhet. Ifall det är så att det allmännyttiga samfundet väljer att saluföra reklam för publikationer av den här karaktären så leder det till att reklaminkomsterna som man får på detta sätt klassas som skattefria inkomst oberoende av om inkomsten råkar vara en engångs kompensation eller om den grundar sig på provision. (Vero, 2016a).

Det som krävs för att det ska anses vara skattefri inkomst är det att publikationens innehåll bör till största del bestå av sådana ledmotiv som utan större problem kan kopplas samman till den allmännyttiga verksamhet som samfundet bedriver. Ifall det är på så sätt att samfundets publikationer kan kopplas ihop med den näringsverksamhet man eventuellt utövar så blir följden den att inkomsterna man får in via publikationerna blir betraktade som en förvärvskälla inom näringsverksamhet vilket innebär att inkomsterna i sådant fall inte är skattefria. (Vero, 2016a).

Om man genom exempelvis försäljning av adresser, märken, vimplar eller andra liknande varor samlar in medel till ett samfund så anses det vanligtvis vara sådan typ av verksamhet som utförs i relativt liten skala. Dessutom om man ser det ur köparens perspektiv är denna typ av medelinsamlingar av sådan karaktär att man som köpare ofta köper den här typen av varor för att man gärna stöder samfundets verksamhet. Man köper ju inte vanligtvis en pins eller ett klistermärke för att man skulle vara i stort behov av det utan man vill personligen bidra ekonomiskt på ett enkelt sätt till samfundet. Sådana här intäkter räknas också som skattefria för ett allmännyttigt samfund. (Vero, 2016a).

5.3 Personliga inkomster

Det allmännyttiga samfundets personliga inkomster betraktas som skattefria inkomster. Det finns dock ett undantag och det är den inkomst som genereras via fastigheter. Det som räknas som personliga inkomster är till exempel medlemsavgifter, dividender, räntor, gåvor, hyresinkomster för aktielägenheter samt överlåtelsevinster. Om ett allmännyttigt samfund har bedrivit någon form av värdepappersplacering som anses vara omfattande så utgår man ändå i grund och botten från att även detta ska betraktas som skattefri inkomst. (Vero, 2016a).

När det är frågan om värdepappersaffärer så fungerar det på så sätt att det är bara i riktigt speciella fall som värdepappershandel blir klassificerat som näringsverksamhet hos ett allmännyttigt samfund. Det som är en avgörande faktor när man utreder om samfundets värdepappershandel skall betraktas som näringsverksamhet är hur stor del av inkomsten från värdepappren som blivit använda i allmännyttigt syfte. (Vero, 2016a).

Det som faktiskt ändå inte har en avgörande betydelse är hur stora belopp som man genererar till verksamheten via värdepapper. Man kan helt enkelt inte bestämma karaktären på samfundets verksamhet enbart genom att dra en gräns för hur stora vissa specifika intäkter får vara utan det är ändamålet med medlen som väger tyngst. Om det är så att dividender, räntor, hyresinkomster och försäljningsvinster undantagsvis hör till näringsinkomstkällan så blir det ju en annan sak. I sådant fall räknas alla dessa som skattepliktiga näringsinkomster. (Vero, 2016a).

5.4 Inkomster från fastigheter

Fastighetsinkomster är skattefria i statsbeskattningen. Dock är man skyldig att betala skatt om man spenderar de inkomster man får från fastigheter på ett sätt som inte är allmännyttigt eller på annat sätt inte är till användning för allmänheten. Samfunden är skatteskyldiga för sina fastighetsinkomster gentemot kommunen och församlingen. Skatteprocenten för fastighetsinkomster har ofta ändrats nästan årligen. (Myrsky, 2014, s.31-32)

För att visa hur skatteprocenten har justerats från år till år kan man nämna att år 2009 låg skatteprocenten för fastighetsinkomster på 8,9908 medan den år 2012 och 2015 var 7,5068 respektive 7,63. Man kan alltså konstatera att trots att samfunden i vissa situationer är skatteskyldiga för sina fastighetsinkomster så är det ändå inte frågan om några höga skatteprocenter. (Myrsky, 2014, s.32)

Fastighetsinkomst är inkomst från fastigheter. Det är även frågan om fastighetsinkomster när fastighetens ägare också äger jordområden kring fastigheterna. Den inkomst man får från fastigheter är till sin natur i allmänhet hyresinkomster. Ibland kan det dock också gälla andra typer av inkomster som exempelvis odlings- jordbruks- eller skogsbruksinkomster. (Myrsky, 2014, s.32)

För att det inte ska råda oklarheter bör det intygas att den inkomst man erhållit från aktielägenheter samt överlåtelsevinster från fastigheter faktiskt är det allmännyttiga samfundets personliga inkomstkällor som i sådant fall klassificeras som skattefria inkomster. Det finns dock en hållhake här eftersom det är möjligt att fastigheter kan betraktas som inkomstkälla från näringsverksamhet. Regeln säger att om det allmännyttiga samfundet använder en viss fastighet direkt eller indirekt över 50 % så klassas inkomster från denna fastighet som näringsinkomster. Om man väljer att sälja denna fastighet beaktas försäljningsvinsten i princip som näringsintäkt. (Myrsky, 2014, s.32)

Hur man ser på diverse inkomster ur en skattemässig synvinkel påverkar ju en hel del. Man hamnar ju ofta att dra gränser och det kan vara svårt ofta att veta hur gränserna ska dras. I vissa fall väljer man att klassa en inkomst som personlig inkomst medan man i andra fall väljer näringsinkomst som kategori när man ska bestämma ett samfunds inkomstkälla. En annan central fråga är när en viss fastighet verkligen används i allmänt eller allmännyttigt syfte. (Myrsky, 2014, s.32)

5.5 Mervärdesbeskattning

Om ett allmännyttigt samfund anses bedriva näringsverksamhet som man är skyldig att betala samfundsskatt för så blir man på samma gång moms skyldig. Det bör dock poängteras att det är endast om man bedriver skattepliktig näringsverksamhet som ett allmännyttigt samfund kan bli moms skyldigt i dagsläget. Till exempel om ett allmännyttigt samfund väljer att börja erbjuda serveringstjänster eller ta i bruk sådana tjänster som har att göra med fastighetsinnehav så blir samfundet direkt moms skyldigt. (Vero, 2017d).

Reglerna säger att ett i vissa sammanhang har man rätt att sälja en del varor och tjänster moms fritt. Dessa regler gäller inte bara allmännyttiga samfund utan även andra aktörer. Det som anses enligt mervärdeskattelagen vara moms fritt är till exempel socialvård och utbildning. I övrigt är alltså med andra ord en allmännyttig förening helt befriad från moms. (Vero, 2017d).

Fastän det skulle vara så att verksamheten som ett allmännyttigt samfund bedriver inte betraktas som näringsverksamhet som man är skattepliktig för så har man ändå möjlighet att frivilligt skicka in en ansökan om att bli moms registrerad. Genom att ansöka om att bli moms registrerad får det allmännyttiga samfundet möjlighet att dra av mervärdes skatten som ingår i priserna på de produkter och tjänster som man behöver köpa för att driva sin affärsverksamhet. (Talari, 2012, s.111)

Det finns också andra anledningar till att det lönar sig för ett allmännyttigt samfund att ansöka om moms registrering, exempelvis om man tillverkar och säljer produkter är det en klar fördel att vara moms registrerad. Om man tillverkar något och man behöver köpa in olika tillbehör så hamnar man att också att betala moms en som ingår i priset på de tillbehör man köper. Ifall det är så att det allmännyttiga samfundet inte är moms skattskyldigt så blir den moms som man betalar när man köper in tillbehören en extra kostnad för samfundet. Det kan även vara till nytta för ett allmännyttigt samfund att ansöka om moms registrering fastän man anpassar en lägre skatteprocent till den försäljning man bedriver. (Talari, 2012, s.112)

Som redan nämndes förutsätter det att man bedriver en sådan verksamhet som påminner om traditionell moms pliktig affärsverksamhet för att man ska kunna ansöka om att få bli moms registrerad. Eftersom det är alltid lika utmanande att bestämma när ett samfunds verksamhet bedrivs som en normal affärsverksamhet

eller inte har det ofta lett till att man har behövt avgöra frågan i rättssalen. Det finns med andra ord ingen klar linje för när det faktiskt är en självklar sak för ett allmännyttigt företag att ansöka om momsregistrering. (Talari, 2012, s.112)

5.6 Skattelättnad för allmännyttiga samfund

Skatteförvaltningen har möjligheten att befria allmännyttiga samfund endera helt och hållet eller delvis från att behöva betala inkomstskatt. Detta i enighet med den lag som existerar gällande skattelättnader för vissa allmännyttiga samfund. När det gäller denna skattelättnad kan det vara aktuellt både när det gäller näringsinkomst och fastighetsinkomst. Man ska dock komma ihåg att ett samfund kan bli beviljade denna typ av skattelättnad för endast fem år åt gången. (Vero, 2016b).

Det som är mycket viktigt att nämna är ändå att denna skattelättnad ändå inte gäller för mervärdesskatt eller fastighetsskatt. Dessutom så har beslutet angående skattelättnad inte en avgörande roll när det gäller att bestämma om en förening eller en stiftelse faktiskt är allmännyttig eller inte. I inkomstskattelagens 22:a paragraf står det tydligt vad som krävs för att man ska bli beviljad skattelättnad. För att ett allmännyttigt samfund ska kunna bli beviljade skattelättnad krävs att man kan bevisa att den verksamhet man sysslar med är betydelsefull och viktig för samhället, annars är det mycket svårt att erhålla skattelättnad. (Vero, 2016b).

Lagen säger att man bör kunna visa att det egentliga syftet med samfundets verksamhet är att i egenskap av registrerat parti är försöka påverka angelägenheter som har med staten att göra. Det som skatteförvaltningen också godkänner är om man sysslar med någon form av social verksamhet som har som målsättning att bistå samhället ifråga om behov är som är till stor nytta. (Vero, 2016b).

Det finns även andra förutsättningar för att skattelättnad skall kunna beviljas. En viktig aspekt är hur pass omfattande verksamheten är. Helst får samfundets verksamhet vara omfatta hela landet, men om det är så går det också om verksamheten bedöms vara tillräckligt omfattande överlag. Det som också är viktigt är att verksamheten anses vara tillräckligt varaktig samt att den har erhållit stadgade former. Det kan ju uppstå en sådan situation att en vanlig lokal förening önskar bli beviljat skattelättnad. (Vero, 2016b).

Om det är så att denna lokala förening är en del av en större organisation som är riksomfattande så kan man från skatteförvaltningens sida välja att bedöma helheten på organisationens verksamhet när försöker bestämma sig för om den lokala föreningen ska erhålla skattelättnad eller inte. För att göra bedömningen på detta sätt krävs det dock att detta är motiverat i förhållande till strukturen på organisationen samt vilken typ av position som samfundet faktiskt har inom organisationen. Man undviker oftast att inte bedöma enligt detta förfarande om man inte har en riktigt stark motivering till det. (Vero, 2016b).

Det man också beaktar noga när man beslutar om skattelättnad eller inte är hur stor nytta samhället eventuellt får om man väljer att bevilja skattelättnad. Om man anser att en skattelättnad ger tillräckligt stort mervärde åt samhället så är ett beviljande mera logiskt. Ska man ha chans att bli beviljad skattelättnad bör man kunna visa att de tillgångar och inkomster man har inom samfundet faktiskt främjar allmännyttig verksamhet som är betydelsefull för samhället. (Vero, 2016b).

Om man erhåller skattelättnad för sin näringsinkomst är det mycket viktigt att denna skattelättnad inte orsaker skada eller annat besvär för näringsutövare som är verksamma inom samma område som samfundet. I fråga om skattelättnad för fastighetsinkomst så påverkas mycket av huruvida fastigheten eller fastigheterna verkligen används i ett allmännyttigt syfte. Det man beaktar framförallt när man granskar hur en fastighet faktiskt blivit använd är hur den använts i förhållande till totala arealen samt hur den tidsmässiga användningen varit. (Vero, 2016b).

Om man önskar göra ett försök till att bli beviljad skattelättnad för sina inkomster inom verksamheten skall man skriftligen göra en ansökan via en särskild blankett. Det finns också en deadline för när man senast bör lämna in ansökan om skattelättnad. Om räkenskapsperioden man ansöker om skattelättnad för slutat 31.12.2016 så skall man komma ihåg att man bör ha lämnat in sin ansökan gällande skattelättnad senast 30.4.2017. Värt att nämna är att det kostar att få en utredning gjord angående eventuell skattelättnad för sin verksamhet. Avgiftens summa påverkas av hur grundlig utredning som behöver göras samt hur lång det tar innan skatteförvaltningen kunnat göra sin bedömning angående om ett samfund ska erhålla skattelättnad eller inte. (Vero, 2016b).

5.7 Skattedeclaration samt årsanmälan

Det finns en särskild skattedeclarationsblankett som föreningar och stiftelse skall använda när de deklarerar de uppgifter som berör inkomstbeskattning. Fastän skatteförvaltningen inte tydligt uppmanat dem så är de skyldiga att göra denna skattedeclaration om de har beskattningsbara inkomster eller om det inom verksamheten uppstått sådana förändringar som har skattemässig betydelse för framtiden. (Vero, 2017a).

Det finns tydliga regler och direktiv för när en förening eller en stiftelse är tvungna att göra en utförlig skattedeclaration. Om man har haft beskattningsbar inkomst under skatteåret så har man inget annat val än att göra en deklARATION. Detsamma gäller om det är så att det har skett förändringar under skatteåret kring den fastighet eller de fastigheter som räknas som föreningens eller stiftelsens egendom. (Vero, 2017a).

Om man har investerat i en ny fastighet eller sålt en fastighet man ägt under räkenskapsperioden så är man också tvungen att deklarerar detta. Likadant är det om föreningen eller stiftelsen har blivit beviljade skattelättnad eller om man från skatteförvaltningen erhållit en särskild uppmaning där det står att man bör lämna in en skattedeclaration. (Vero, 2017a).

Man bör alltid lämna in sin skattedeclaration om man fått någon form av meddelande från skatteförvaltningen där de önskar att man lämnar in den. Det är viktigt att komma ihåg att fastän skatteförvaltningen inte själv har begärt att man ska lämna in skattedeclaration så betyder det inte automatiskt att en förening eller stiftelse skulle vara helt och hållet befriade från att behöva deklarerar. (Vero, 2017a).

Reglerna säger att skattedeclarationen ska lämnas in senast fyra månader efter att räkenskapsperioden sista månad har utgått. Som exempel för att förtydliga denna regel kan man säga att om en förenings räkenskapsperiod tar slut 15.3.2017 så har man tid på sig att lämna in skattedeclarationen till och med den 31.7.2017. Skulle det vara så att den absolut sista inlämningsdagen, i detta exempelfall 31.7.2017, infaller på en lördag eller söndag så har man rättighet att lämna skattedeclarationen ännu följande vardag. (Vero, 2017a).

Om man väljer att lämna in sin skattedeklaration till skatteförvaltningen i elektroniskt format så räknas den som godkänt inlämning när den som har deklarerat erhåller en bekräftelse från skatteförvaltningen om att de mottagit dennes deklARATION. Väljer man att lämna in sin skattedeklaration i pappersformat gäller det att man håller koll på att ens deklARATION blir postad senast den dag som räknas som absolut sista godkända inlämningsdag. (Vero, 2017a).

Det är möjligt att man drabbas av skatteförhöjningar om ens skattedeklaration endera är ofullständig eller inlämnad för sent. Det kan också leda till skatteförhöjning om man väljer att inte alls deklarerar. Vid verkliga nödsituationer kan man dock få mera tid på sig att lämna in deklARATION. För att man ska bli beviljad detta krävs det dock att man har en mycket god orsak som till exempel sjukdom för att man ska bli beviljad mera tid. För att man ska kunna få mera tid på sig behöver man lämna in en ansökan senast den dag som räknas som skattedeklarationernas sista godkända inlämningsdag. (Vero, 2017a).

Man har som sagt möjlighet att lämna in sin skattedeklaration elektroniskt. Detta kan man göra på två olika sätt. Den ena möjligheten är att man fyller i skatteförvaltningens blankett som finns på nätet. Men man kan också välja att lämna in en fil som skapats av det redovisningsprogram som används inom föreningen eller stiftelsen. Med dagens teknik sker ju saker oftast snabbare elektroniskt och viktig information är ju också lättare att hantera på det sättet. Därför väljer skatteförvaltningen idag att omvandla de deklARATIONER som lämnas i pappersformat till elektroniskt format genom att man med maskinell hjälp identifierar uppgifterna på pappersblanketterna. (Vero, 2017a).

Skatteåret är det som utgör grunden för hur beskattningen blir verkställd. En räkenskapsperiod behöver ju inte nödvändigtvis vara det samma som ett kalenderår vilket innebär att skatteåret motsvarar den räkenskapsperiod eller möjligtvis de räkenskapsperioder som har förflutit inom loppet av själva kalenderåret. Man bör dock lämna in en specifik skattedeklaration för varje enskild räkenskapsperiod. (Vero, 2017a).

Som ett exempel kan vi nämna att om räkenskapsperioden för en förening eller stiftelse är 1.4.2016 - 31.3.2017 och man sedan väljer att förkorta den efterföljande räkenskapsperioden på så sätt att den slutar redan 31.12.2017 så betyder detta i praktiken att 2017 kommer att vara själva skatteåret för bägge

räkenskapsperioderna. Men föreningen eller stiftelsen är ändå tvungna att deklarerat skilt för bägge räkenskapsperioderna. Det som sedan kommer att betraktas som totala inkomsten för skatteåret är den totala beskattningsbara inkomst som man får när man sammanslår inkomsterna från de två räkenskapsperioderna. (Vero, 2017a).

Baserat på skattedeklarationsuppgifterna beräknar skatteförvaltningen den slutliga inkomstskatten för räkenskapsperioden. Man bestämmer när själva beskattningen av föreningar och stiftelser ska slutföras beroende på när räkenskapsperioden tar slut. Det som bland annat påverkar är vilken månad som anses vara den sista kalendermånaden under räkenskapsperioden eftersom man vanligen slutför själva beskattningen tio månader efter att den sista kalendermånaden i räkenskapsperioden tagit slut. (Vero, 2017a).

Om det är så att ett kalenderår består av flera räkenskapsperioder så fungerar det på så vis att beskattningen blir slutförd tio månader efter den månad som räknas som sista månaden i den senare räkenskapsperioden under kalenderåret. Men om räkenskapsperioden för en förening i sin tur varit 1.1. - 31.12.2016 så slutför man beskattningen 31.10.2017. Har en förenings räkenskapsperiod å andra sidan varit 1.4.2016 – 31.3.2017 så blir beskattningen slutförd 31.1.2018. (Vero, 2017a).

Ifall en sådan situation uppstår att räkenskapsperioden för föreningen eller stiftelsen slutar i exempelvis januari eller februari 2017 och följande räkenskapsperiod inte slutar under 2017 så gör man på så sätt med beskattningen av föreningen eller stiftelsen att man slutför den först 31.1.2018 trots att räkenskapsperioden slutat redan i januari eller februari 2017. Trots att det i detta fall råkar vara så att man slutför beskattningen senare än vad som är vanligt så skall man ändå lämna in skattedeklaration inom fyra månader efter räkenskapsperioden tagit slut. Skatteförvaltningen skickar i princip alltid själva beslutet gällande den slutliga beskattningen innan man slutför beskattningen. (Vero, 2017a).

Oberoende om man är ett aktiebolag eller ett allmännyttigt samfund så kan man råka ut för förluster i inkomstkällorna. Om det är frågan om ett allmännyttigt samfund så kan man exempelvis fastställa en förlust på endera näringsverksamhetens inkomst eller på inkomst från jordbruk. Men det är också möjligt att fastställa en förlust i den personliga inkomstkällan på den beskattningsbara inkomst som erhållits via fastigheter. (Vero, 2016a).

Tidigare års förluster har man rätt att dra av under de kommande tio åren. Kravet är dock att tidigare förluster dras av från inkomster som hör till samma inkomstkälla som den förlust man vill ska avdras. Ett samfund varken behöver eller skall deklarerat eventuella förluster när man gör sin skattedeclaration. Det är myndigheternas uppgift att ha koll på tidigare års förluster och därmed dra av dem från det aktuella årets inkomster när man verkställer det senaste skatteårets slutliga beskattning. (Vero, 2016a).

Föreningen eller samfundet har skyldighet att göra en årsanmälan gällande betalda löner och andra eventuella prestationer. Denna årsanmälan gör man som namnet säger en gång i året. Vanligen i januari efter att föregående år tagit slut. I årsanmälan bör framkomma exempelvis åt vilka man betalat löner, arvoden eller naturaförmåner, levererade förskottsinnehållningar samt innehållna pensions- och arbetslöshetsförsäkringskostnader för arbetstagaren inom verksamheten. En allmännyttig förening eller samfund bifogar också med årsanmälan de reseersättningar man betalat ut fastän det är så att man inte nödvändigtvis betalar alls några löner inom föreningen eller verksamheten. Om personen som erhållit reseersättning inte är i arbetsförhållande inom föreningen eller samfundet och man inte betalar ut någon lön för det arbete som personen utför under en resa så får man betrakta kilometerersättningarna som skattefria inkomster. (Vero, 2017c).

6 Undersökningens genomförande

Skribenten har använt sig av den kvalitativa metoden när han har samlat in och analyserat informationen. Skribenten har på ett detaljerat sätt redogjort för hur han har förberett sig inför intervjuerna samt hur han gått tillväga när han utfört dem för att få så kvalitativ information som möjligt.

6.1 Kvalitativ metod

Syftet med den kvalitativa metoden är att det ska vara lättare att förstå det tillstånd som organisationer, grupper eller personer råkar vara i. För att uppnå detta är man tvungen att komma personen nära och på så sätt skapa sig en bild av hur personen upplever situationen utifrån dennes perspektiv. Till den kvalitativa metoden hör bl.a. följande tillvägagångssätt: analys av text eller dokument, observation samt informant- och respondentintervjuer. (Holme & Solvang 1997, s. 91-92)

6.2 Intervju

Orsaken till att intervjumetoden är ett bra val är att den är väldigt flexibel. Ifall den som intervjuar är van och kan sin sak är det lätt att vidareutveckla idéer och på ett mera personligt sätt följa upp känslor och motiv vilket är betydligt svårare ifall man använder sig av enkät. Det är väldigt problematiskt att fördjupa och utveckla svaren i en enkät medan det i en intervju är betydligt enklare att ställa följdfrågor. (Bell & Waters 2016, s. 189)

Semistrukturerad intervju är en av de olika typer av intervjuer som finns och en sådan betyder att intervjuaren färdigt har frågor som han ska fråga samt ett antal ämnen som ska behandlas under intervjun. Under en semistrukturerad intervju ska intervjuaren inte styra för mycket utan informanten ska få prata öppet och ingående i frågorna. För att intervjuaren ska få ut det mesta av intervjun är det viktigt att de ämnen och områden som intervjun omfattar behandlas. (Bell & Waters 2016, s. 192; Holme & Solvang 1997, s. 100-101)

En viktig del i en intervju är miljön där intervjun hålls. Informanten ska känna sig trygg och inte i underläge, därför är det bra om informanten själv får välja platsen och tiden där intervjun ska hållas. Platsen ska vara lugn och inga andra ska finnas där som kan lyssna. Platsen ska inte heller vara för liten, utan tillräckligt stor så att intervjuaren och informanten kan ha ögonkontakt under hela intervjun. Det lättaste sättet för att samla in data under en intervju är att använda sig av en bandspelare för då får man med allt som blir sagt under intervjun och man kan som intervjuare fokusera helt på informanten. Ifall intervjuaren tänkt använda sig av bandspelare under intervjun bör informanten vara medveten om detta. Ifall informanten inte accepterar at bandspelare används måste intervjuaren respektera det. (Bell & Waters 2016, s. 197; Holme & Solvang 1997, s. 107)

6.3 Etiska riktlinjer

Intervjuaren ska vara uppmärksam och tänka på att inte informanten skadas på något sätt. Oberoende om undersökningen man gör är väldigt omfattande eller inte hör det till intervjuarens ansvar att informanterna är väl medvetna om vad undersökningen går ut på, skälet till att just de intervjuas samt vad för slags frågor man har tänkt ställa och vad man sedan har tänkt använda informationen från intervjuerna till. Det är viktigt att intervjuaren informerar informanterna om att de har

rätt till anonymitet samt vem som kommer läsa det insamlade materialet. Informanterna bör också få veta att de har rätt att avsluta och dra sig ur undersökningen när som helst. (Bell & Waters 2016, s. 190-191; Kvale & Brinkmann 2014, s. 107-110)

6.4 Undersökningens praktiska genomförande

Av de fem informanter skribenten har intervjuat är fyra ekonomiansvariga i idrottsföreningar och en är företagare och ägare i ett aktiebolag. Anledningen till att just de intervjuats är för att de har en bra inblick i hur idrottsföreningar finansierar och driver sin junior- och seniorverksamhet idag samt känner till skatteförvaltningens direktiv för allmännyttiga föreningar. Företagaren i sin tur är ett bra komplement till undersökningen eftersom han representerar näringslivet och stöder idrottsföreningars verksamhet via sitt företag.

Skribenten kontaktade sex personer via telefonsamtal och presenterade sig kort, förklarade vad undersökningen gick ut på och frågade om de kunde tänka sig ställa upp på en intervju. Fem av de sex tillfrågade ställde upp på intervju. Informanterna valde själva platsen och tiden för intervjun. Två av intervjuerna skedde i informantens hem, en i idrottsföreningens lokal, en på en allmän restaurang samt den sista på dennes arbetsplats. Intervjuaren informerade informanterna om deras rätt att få vara anonyma. Intervjufrågorna utformades utgående från undersökningens syfte och frågeställningar i samråd med min handledare. Under intervjuerna användes inte bandspelare utan intervjuaren antecknade på dator de svar som informanterna gav. Intervjuerna tog mellan 60 och 120 minuter.

Skribenten valde att låta informanterna vara anonyma för att de skulle känna sig bekväma och svara ärligt på frågorna. Skribenten har även valt att inte skriva ut föreningarnas namn eftersom själva namnet på föreningarna inte tillför något till undersökningen. Syftet har inte varit att utreda någon särskild förenings verksamhet utan tanken har varit att undersöka hur olika idrottsföreningar finansierar sin verksamhet och om de har inkomster som de är skyldiga att betala skatt för. Planen har varit att intervju föreningar som är verksamma inom olika individuella idrotter och som bedriver både junior- och seniorverksamhet.

7 Resultatredovisning

Skribenten har valt att i resultatredovisningen gruppera studiens resultat enligt de intervjuer han gjort med representanter från idrottsföreningarna och näringslivet. De intervjuer som gjorts är intervju med skidförening, intervju med friidrottsförening, intervju med skidskytteförening samt intervju med företagare från näringslivet. Härnäst följer en sammanfattning över svaren från intervjuerna. Frågorna som intervjuaren ställde kommer inte ordagrant att nämnas här utan de finns bifogade som bilagor. Skribenten kommer istället att sammanfatta materialet från intervjuerna och lyfta fram här det mest väsentliga som framkommit i samband med intervjuerna.

7.1 Intervju med skidförening

Skidföreningen jag har valt att intervjua är en förening med starka traditioner och god talkoanda. Denna förening har fostrat många duktiga skidåkare under årens lopp och flera av dem har haft fina framgångar såväl som junior som senior. Föreningen har många guldmedaljörer från finska juniormästerskap och några har även representerat Finland i juniorernas världsmästerskap. På seniornivå har flera av föreningens aktiva deltagit med framgång i finska mästerskapen både individuellt och i stafett. Dessutom har några åkare deltagit i världscupen på skidor vid ett flertal tillfällen.

Jag har valt att intervjua två stycken personer från skidföreningen. Bägge två har varit verksamma som kassör inom föreningen i flera år. Den ena av dem kom med som kassör år 2012 medan den andra har varit med i föreningens verksamhet många år tidigare. Orsaken till att jag ville intervjua bägge två är att den som varit med längre inom föreningen har en mycket god inblick hur det fungerade i praktiken med inkomster och beskattning under de år som skidföreningen arrangerade den ekonomiskt mycket framgångsrika dansgalan.

Skidföreningen är klassificerad som en allmännyttig idrottsförening. Enligt kassörerna har detta aldrig varit ifrågasatt. I dagsläget har man inte några intäkter som man är skyldig att betala skatt för och man är inte heller moms skyldig. Under vissa år har uthyrningen av föreningens sportstuga lett till att man har varit tvungen att betala personlig inkomstskatt för detta. Det har dock inte hänt sig varje år och det har inte heller handlat om några stora skattebelopp enligt kassören. I övrigt äger man inga fastigheter idag som man hyr ut.

Till föreningens viktigaste intäkter idag hör arrangerande av skidtävlingar, försäljning av ullmax, stadens bidrag samt sponsorbidrag från olika företag. Alla dessa intäkter anses vara skattefria intäkter eftersom de går till att stöda allmännyttig idrottsverksamhet för både unga och äldre. Just nu söker man inte speciellt aktivt efter nya inkomstkällor till föreningen. Men om någon inom föreningen kommer med en ny idé angående vad som kunde vara en bra inkomst för föreningen så tar man ju såklart upp det till diskussion och utvärdering.

När det gäller inkomstkällor så hade dock skidföreningen en mycket stabil sådan under flera års tid fram till 2014. Mellan åren 2003 till 2014 var man huvudarrangör av dansgalor som ordnades i ishall två gånger per år förutom de sista åren då det blev arrangerat en gala per år. Dansgalorna var viktiga inkomstkällor för föreningen under alla år man arrangerade dem.

Intäkterna i samband med dansgalorna kom från försäljning av mat och dryck och framförallt från biljettintäkterna. De år när nettovinsten blev som bäst så drog galorna så mycket folk att man inte kunde ta emot alla som ville komma dit på grund av säkerhets- och utrymmesskäl. De sista åren man arrangerade så minskade antalet besökare ganska mycket, men trots det så gick varje enskild dansgala med vinst enligt kassören. Under glansåren stod intäkterna från dansgalan för cirka 60-70 % av de totala intäkterna inom föreningen. Under de sista åren man arrangerade utgjorde nettot från dansgalan cirka 30 % av föreningens totala intäkter.

Orsaken till att man inom föreningen valde att lägga ner dansgalaverksamheten 2014 var att man kom fram till att talkotimpengen var för låg. Det var helt enkelt inte värt att fortsätta arrangera eftersom det krävdes väldigt mycket talkoinsats plus att det var väldigt utmanande att arrangera dansgalan på grund av att man hade lite tid på sig att ställa i ordning samt städa undan efteråt eftersom man hyrde ishallen där man arrangerade för cirka ett och ett halvt dygn.

Lönsamheten minskade gradvis genom åren men ändå inte linjärt utan det gick lite i perioder. Den huvudsakliga orsaken till att antalet besökare till dansgalan minskade misstänker man att berodde på att intresset för att dansa minskade bland folk. Det var svårt att få svängt de negativa trenden efter att den börjat. Man gjorde försök med att arrangera endast en gång per år mot slutet men det ledde inte till någon större positiv förändring.

Den största utgiften som påverkade nettovinsten mest var framförallt orkestrarna som kom dit för att spela. Enbart orkestrarna stod för cirka 50 % av de totala utgifterna. Men också hyran av ishallen utgjorde en betydande kostnad. Eftersom dessa kostnader var relativt lika varje år man arrangerade så blev det ju så att ju färre inträdesbiljetter man sålde desto lägre blev nettovinsten. På grund av färre besökare minskade också mat- och dryckesförsäljningen. Sådär i efterhand anser kassören att man inte kunde gjort så mycket annorlunda för att maximera nettovinsten ytterligare. Faktum är att under dansgalan bästa år så gick det ekonomiskt väldigt bra.

Eftersom skidföreningen var och är en allmännyttig förening och man ordnade dansgalor som gav fina intäkter till föreningen i många år så kan man ju undra vad skatteförvaltningen hade för syn på den här typen av finansieringsverksamhet. Kassören berättade i samband med intervjun att när man år 2003 tog över som huvudarrangör av dansgalorna så tog man kontakt direkt med skatteförvaltningen och förklarade vad man tänkte arrangera framöver samt vad man tänkte använda eventuella intäkter från dansgalorna till.

Från skatteförvaltningen erhöll man ett så kallat förhandsbesked där skatteförvaltningen intygade att skidföreningen hade rätt att arrangera två dansgalor per år och att alla intäkter från dansgalorna var befriade från skatt om man använde intäkterna till allmännyttig föreningsverksamhet. Detta förhandsbesked fick jag själv granska i samband med att jag intervjuade kassören. Förhandsbeskedet är i kraft ännu idag och gjorde att arrangerandet av dansgalorna blev mycket enklare. Hade man inte fått detta förhandsbesked från skatteförvaltningen så hade det blivit mycket mera komplicerat att ordna dansgalorna konstaterar kassören.

Med andra ord kan man konstatera att fastän dansgalorna gjorde fina vinster under flera år så har man inom skidföreningen aldrig behövt betala samfundsskatt eller varit momsskyldig eftersom skatteförvaltningen ansåg att dansgalaverksamheten inte var skattepliktig näringsverksamhet. Enligt kassören lever man ännu gott på överskotten man fick in från dansgalorna. Eftersom man hade skapat en säkerhetsbuffert ifall det skulle komma en dansgala som gick ekonomiskt dåligt så har man bra med kapital ännu från dansgalaåren. Överskotten från dansgalorna har man placerat enbart på olika räntekonton, inga andra placeringar har blivit gjorda.

När det gäller verksamheten idag så skulle man gärna hitta en person som kunde hjälpa till med att hitta fler sponsorer till föreningens verksamhet. Det är svårt att få loss pengar från större företag idag. Fastän man har medlemmar inom föreningen som jobbar inom stora företag så vill det ändå inte lyckas eftersom beslut angående sponsorering idag tas från högre orter. Man skall behöva en person som har bra kontakter och som är duktig på att förhandla om sponsoravtal. Från föreningens sida ser man helt klart potential i att kunna få mera sponsorer om man lyckas hitta rätt person för uppgiften.

Man har inga telefonförmåner inom föreningen och man betalar inte heller ut dagtraktamenten. Inga arvoden betalas heller ut till föreningens styrelse eller tränare. Alla dessa jobbar ideellt för föreningen. Det händer dock att föreningen betalar vissa tränarkurser. För ett antal år sedan hade man vissa planer på att eventuellt anställa en skidtränare inom föreningen. Men detta blev aldrig av utan det rann ut i sanden. Idag är man enligt kassören glad över att det blev så för det hade blivit en mycket kostsam satsning för föreningen.

Åt de skidåkare inom föreningen som deltar i förbundsmästerskap samt finska mästerskap på junior- och seniornivå så betalar man ut såväl logiersättning som resekostnadsersättning. Mot uppvisande av kvitto betalar man ut 50 € per natt för logi medan man ersätter den aktiva skidåkarens resekostnader med 0,10 € per kilometer. Ifråga om resekostnadsersättning har man en självrisk på 200 kilometer.

Träningsstipendier baserade på skidåkares prestationer under säsongen har man haft inom föreningen. Dessa har varit skattefria för skidåkaren eftersom denne har tagit ut dessa stipendier mot uppvisande av kvitton för träningsläger och andra utgifter som har att göra med skidåkarens tränings- och tävlingsverksamhet. Man har genom åren haft och har också idag aktiva skidåkare som har personliga sponsorer och i sådana fall har man haft som system att sponsorn betalar in sitt bidrag till föreningen och skidåkaren tar ut bidraget från sponsorn skattefritt via föreningens kassa mot uppvisande av kvitton.

Föreningens kassör lämnar in skattedeklaration inom fyra månader efter att bokslutsåret tagit slut. Likaså har kassören lämnat in årsanmälan till skatteförvaltningen. Kilometerersättningar är till exempel en sådan sak som redovisas i samband med årsanmälan trots att dessa ersättningar betraktas som skattefria ända upp till ett maxbelopp på 2000 €.

På frågan vad som kassörerna inom skidföreningen upplevt som mest utmanande svara de att kilometerersättningarna orsakar huvudbry ibland. Man undrar ibland om det behövs redovisas i årsanmälan eller inte eftersom det är skattefria inkomster. I samband med att man arrangerar tävlingar brukar man bjuda talkoarbetare på mat. Detta kunde i framtiden betraktas som en skattepliktig förmån enligt kassören vilket i sådant fall skulle leda till förvirring och oklarheter inom föreningen ifråga om vad man kan tänkas ge åt en talkoarbetare som tack för dennes insats.

En av kassörerna i skidföreningen hade själv vid ett tillfälle deltagit i en radiosändning där man diskuterat att det i framtiden möjligtvis kan komma att bli på så sätt att föreningar blir moms skyldiga för den försäljning man bedriver i samband med både större och mindre tävlingar man arrangerar. Om denna förändring sker i framtiden menar kassören att det kommer att leda till en hel del utmaningar och problem för föreningarna eftersom det kommer att krävas en helt annan uppföljning av försäljning samt krävas mera bokföringskunskaper av föreningens medlemmar.

I övrigt anser inte skidföreningens kassörer att det har skett några större förändringar de senaste åren. Ingen av dem har deltagit i några kurser eller skolningar. Dock följer de med aktivt på nätet om skatteförvaltningen kommer ut med nya direktiv åt föreningar. Men eftersom bägge kassörerna har en bra kunskap gällande bokföring och beskattning genom sina privata jobb så anser de att det har fungerat bra för deras del såhär långt. (Intervju med kassör i registrerad förening, 5.5.2017 & 8.5.2017).

7.2 Intervju med friidrottsförening

Friidrottsföreningen som skribenten har varit i kontakt med har haft junior- och seniorverksamhet i många år. Denna förening är känd för att ha fostrat många duktiga friidrottare genom åren. Man har haft flera idrottare som har tagit guldmedaljer i finska mästerskap både som junior och senior. Dessutom har en del av dessa även representerat Finland i internationella mästerskap. Även i dagsläget har föreningen friidrottare som är framgångsrika i finska mästerskapstävlingar.

Personen som skribenten har intervjuat har fungerat som kassör inom friidrottsföreningen i många år och har själv varit idrottare inom föreningen. Den intervjuade har dessutom haft skatteförvaltningen som arbetsgivare under en längre

tid vilket innebär att denne är mycket kunnig inom skattefrågor vilket är till stor nytta när man jobbar som kassör i en idrottsförening idag.

Denna friidrottsförening anses också vara en allmännyttig förening. Till de viktigaste intäkterna för föreningen i dagsläget hör till exempel Ärevarvet som årligen bidrar mycket till föreningens verksamhet. Ärevarvet är enligt kassören en bra inkomstkälla också ur den synvinkeln att man via det evenemanget får in betydelsefulla bidrag från näringslivet till exempel eftersom de som deltar i Ärevarvet söker sina sponsorer bland såväl privatpersoner som företag.

Olika löpevenemang och tävlingar som man ordnar har också varit en viktig inkomstkälla för föreningen under flera år. Deltagarantalet har under de senaste åren minskat i en del evenemang vilket har lett till att även nettointäkterna från evenemangen har varit lägre jämfört med under toppåren men evenemangen är ändå en viktig inkomstkälla ännu idag. I samband med tävlingar man ordnar så sponsorerar även lokala företag till föreningen på olika sätt vilket man enligt kassören är tacksam över.

Förutom ovannämnda intäkter så bidrar även intäkter från strumpförsäljningen samt medlemsavgifter en hel del till föreningens verksamhet. Strumpförsäljningen är en relativt ny inkomstkälla som fått en bra start och som man siktar på att fortsätta med. I övrigt så söker man nog nya inkomstkällor till föreningen med det är inte så lätt att komma på något nytt. Det som man enligt kassören dock skulle ha stor nytta av inom föreningen är om man skulle få med en person i verksamheten som både har tid och är duktig på att åka runt och söka nya sponsorer till föreningen. Skulle man lyckas hitta en sådan person så skulle det vara en fin tillgång för föreningen.

I dagsläget har man inte skatteplikt för någon av sina inkomstkällor eftersom ingen av dem betraktas som näringsinkomstkälla och eftersom man inte heller äger fastigheter som man hyr ut så berörs man inte heller av fastighetsskatt. Idag är man inte heller moms skyldig men enligt kassören har man inom föreningen tidigare varit skyldig att betala moms i samband med att man betalade en fast månadshyra för en gymnastiksal. Man ansökte då om att få tillbaka moms man betalat och det godkändes. Man fick dock inte pengar tillbaka utan man gjorde på det sättet att man jämnade ut momssummorna man betalat genom att inte betala den fasta månadshyran för några månader framöver. Detta ändrades dock senare och idag betalar man ingen moms för hyrandet av gymnastiksalen.

Inom friidrottsföreningen betalar man inte ut dagtraktamenten och man har heller inga telefonförmåner, men logiersättning och resekostnadsersättning blir utbetalade. När det gäller logiersättningen så betalar man för hela övernattningskostnaden för den aktiva idrottaren. Logiersättning betalas ut för sådana tävlingar som exempelvis förbundsmästerskap och finska mästerskap. Som resekostnadsersättning betalar man 0,17 - 0,21 € per kilometer. Orsaken till ersättningen varierar är att man betalar enligt hur många som reser tillsammans till mästerskapstävlingarna.

Enligt kassören betalar man ut löner inom föreningen. Det handlar vanligtvis om säsongarbete. Exempelvis under sommaren anställer man en del unga sommararbetare som hjälper till med lite olika saker. Lönen man betalar ut till dessa sommararbetare betraktas ur skatteförvaltningens synvinkel som normal förvärvsinkomst vilket innebär att det ska redovisas vad de fått i lön på skattekortet.

När det gäller föreningens tränare och deras arvoden och gåvor så har man gjort på olika sätt genom åren. Äldre föreningstränare har till exempel tidigare erhållit en lön för det arbete de har gjort inom föreningen i egenskap av tränare som blivit klassificerat som skattepliktig förvärvsinkomst. Arvodena man betalade ut till tränarna var helt enkelt för höga för att man skulle kunna ge dem som exempelvis presentkort. För att undvika att arvodena ska betraktas som skattepliktiga för tränarna så var man tvungen att hitta en annan lösning för hur man skulle belöna föreningens tränare för det arbete de gjort och gör.

Man kom istället fram till att man ger arvodena i form av tränarstipendier. Storleken på tränarstipendiet beror på hur många träningstimmar en tränare lagt ner inom förening under en säsong. För att få ut tränarstipendiet bör tränarna köpa sådana produkter som har att göra med idrotten. Tränarstipendiet betalas ut mot uppvisande av kvitto över vad man köpt. På detta sätt kan tränarna belönas för deras insats med arvoden och på samma gång kringgå skatt.

Friidrottsföreningen har även haft som princip i många år att ge träningsstipendier till sina idrottare. Här har man följt ett sådant system att man bedömer hurdana prestationer de aktiva har gjort under säsongen och utifrån det belönas de aktiva med stipendier. Ju bättre prestationer desto högre stipendier. Eftersom föreningen betalar ut dessa stipendier som träningsbidrag så är dessa stipendier skattefria.

Eftersom föreningen har haft många framgångsrika idrottare genom åren har det även varit idrottare som har haft personliga sponsoravtal. I dagsläget är det normalt att personliga sponsorn betalar in sitt bidrag till föreningen och den aktiva kan ta ut pengarna från sponsorn via föreningen skattefritt som träningsbidrag. Men enligt kassören kan det även ha funnits något fall under åren där idrottaren erhållit pengar direkt från sponsorn och i sådana fall betraktades pengarna som lön ifall sponsorns bidrag inte gick via föreningens kassa och bidraget dessutom gavs direkt i pengar.

Enligt kassören har det inte skett några märkbara förändringar de senaste åren när det gäller skatteförvaltningens syn på allmännyttiga idrottsföreningars verksamhet. Kassören själv anser dock att man som kassör alltid kan vara lite extra aktiv och följa med när skatteförvaltningen kommer med nya regler och direktiv. Eftersom kassören har lång erfarenhet av kassörsuppdraget så är han själv av den åsikten att den största förändringen för kassören har varit teknikens utveckling. Bokföringsprogrammen har förbättrats mycket och det lönar sig att vara insatt i hur de fungerar idag eftersom det sparar mycket tid och energi för en kassör. Tack vare nätbankerna går det också mycket snabbare idag att kolla upp in- och utbetalningar. Till exempel är det smidigt idag att kolla vem som har betalat sin medlemsavgift.

Fräidrottsföreningens kassör har varje år lämnat in skattedeklaration. Detta görs i april. Årsanmälan till skatteförvaltningen görs även den av kassören och den blir i princip utan undantag gjord i januari. Kassören anser själv att det nog är en utmaning att vara kassör idag i en idrottsförening. Det är mycket att hålla koll på, speciellt när man har flera olika inkomstkällor inom föreningen. Men enligt kassören har det överlag gått bra. Skatteförvaltningen har varit nöjd med hur fräidrottsföreningen hittills skött sin verksamhet och man har som mål att fortsätta i samma stil. (Intervju med kassör i registrerad förening, 9.5.2017).

7.3 Intervju med skidskytteförening

Skidskytteföreningen som skribenten har kontaktat har varit verksam inom skidskytte i många år. De bedriver såväl junior- som seniorverksamhet. De har både juniorer och seniorer som deltar i finska mästerskapen. Från skidskytteföreningen har skribenten intervjuat ordföranden som också fungerar delvis som kassör för tillfället. Man har varit utan kassör i några år och ordföranden sköter tills vidare om kassörsuppgifterna. Dock är det främst betalning av räkningar som ordföranden

sköter om just nu. Resten av kassörs- och bokföringsarbetet har man tagit hand om på så vis att man köper tjänster av en bokföringsbyrå som sedan sköter om så att allt är i skick.

Skidskytteföreningen anses vara en allmännyttig förening och den finansierar sin verksamhet på flera olika sätt. De viktigaste intäkterna kommer via kommunens bidrag, skidskyttetävlingarna man ordnar samt från företag som stöder föreningens verksamhet. Man jobbar aktivt inom föreningen med att hitta nya inkomstkällor. Föreningen har för tillfället varken näringsinkomster eller fastighetsinkomster som man är skyldig att betala skatt för. Man har heller inte varit moms skyldig de senaste åren. Medlemsavgifterna man får in årligen är så pass betydelsefulla att man tack vare dem klarar av att hålla igång den allmänna verksamheten inom föreningen.

Man betalar inte ut dagtraktamenten åt någon inom föreningen men utbetalning av logiersättning samt resekostnadsersättning förekommer. Kraven för att man ska kunna erhålla logiersättning är att den aktive skidskytten deltar i förbundsmästerskaps- samt finska mästerskapstävlingar. Man betalar ut en fast summa vilket innebär att alla ersätts med samma summa oberoende hur dyrt boende den aktive har valt under tävlingarna.

När det gäller resekostnadsersättningen så har man en självrisk på 100 km till tävlingsresor innan man som aktiv kan erhålla ersättning. Man betalar en ersättning på 0,10 € per km på det som överstiger 100 km. Man ger inga arvoden eller gåvor varken till styrelsen eller tränarna inom föreningen. Ingen har heller någon telefonförmån men till de som ansvarar för spårskötsel så betalar man ut lön och bränslekostnader. De som erhåller detta blir beskattade personligen för det som betalas ut från föreningens sida.

Föreningen betalar ut stipendier till sina idrottare. Man har som princip även inom denna förening att stipendierna kan användas till träningsverksamhet. På så vis behöver inte den som erhåller stipendiet betala skatt för det. Summan på stipendiet tjänar man in enligt hur bra resultat man gjort året innan. Inom föreningen har man idrottare med personliga sponsorer. Idrottaren väljer själv om personliga sponsorns bidrag betalas ut via föreningen till den aktive som skattefritt träningsstipendium eller om sponsorn betalar direkt till den aktive vilket i så fall betraktas som lön.

Ordföranden är av den åsikten att man inte har upplevt än så länge att det skulle ha varit något oklart eller speciellt utmanande med skatteförvaltningens föreskrifter. Syftet med föreningens verksamhet är att erbjuda idrottslig barn- och ungdomsverksamhet åt alla och tävlingsverksamhet åt de som så önskar. Eftersom man använder sina intäkter till att befrämja allmännyttig verksamhet så har det inte orsakat några skattemässiga bekymmer. Enligt ordföranden har man inte lämnat in årliga skattedeklarationer och än så länge har man inte heller gjort någon årsanmälan till skatteförvaltningen. Det är dock möjligt att bokföringsbyrån som sköter om största delen av kassörsarbetet för tillfället inom föreningen har gjort dessa saker. (Intervju med ordförande och kassör i registrerad förening, 10.5.2017).

7.4 Intervju med företagare

Skribenten har valt att även intervjua en person som representerar näringslivet. Orsaken till det är att det i samband med intervjuerna med idrottsföreningarna märktes relativt snabbt att idrottsföreningarna uppskattar väldigt mycket de företag som är villiga att hjälpa till och stöda deras verksamhet. Därför kunde det vara intressant att ta reda på varför vissa företagare är intresserade att stöda idrottsföreningarnas verksamhet via sina företag samt vilka avdrag de har rätt att göra här det handlar om sponsorering till idrottsföreningar och individuella idrottare.

Den person som skribenten har valt att intervjua från näringslivet är en företagare som själv grundat det aktiebolag han är delägare i. Företagaren är mycket idrottsintresserad och har själv också utövat olika idrotter under årens lopp. I dagsläget upptar idrotten också mycket av hans tid eftersom han dels aktivt följer med de idrottsföreningar han stöder via sitt företag samt ställer upp för sina barn som är aktiva inom flera olika idrottsföreningar, bland annat de idrottsföreningar som skribenten gjort intervjuer med.

Det finns flera orsaker till att företagaren har valt att sponsora idrottsföreningars verksamhet via sitt företag. Företagaren säger att det delvis är av marknadsföringsskäl han valt att sponsora. Det ger helt enkelt synlighet åt företaget. När man har reklam i samband med idrottstävlingar och matcher samt reklamtryck på föreningarnas tränings- och tävlingskläder så leder det till att företagets omsättning ökar genom att man via sponsoreringen lyckas locka nya och flera kunder. Dock händer det sig ibland också att man inte får den avkastning man

önskat i samband med vissa sponsoreringar. En annan orsak som han nämner är att han som företagare tycker att han har ett ansvar att stöda samhällets föreningar så att de har möjlighet att erbjuda vettiga sysselsättningar åt både yngre och äldre. Företagaren är av den åsikten att om det inte erbjuds tillräckligt med meningsfulla sysselsättningar i samhället åt exempelvis barn och ungdomar så hamnar dessa snabbt på villospår och då blir det direkt mycket dyrare för hela samhället. Så ur denna synvinkel ger sponsoreringen ett mervärde när man ser att föreningarna erbjuder meningsfulla sysselsättningar och lyckas locka fler barn och unga med i föreningsverksamheten och på så vis får dem att röra på sig mera.

Företagaren nämner två andra orsaker också till att han valt att sponsora idrottsföreningar. Den ena orsaken är att han själv har ett genuint idrottsintresse sedan många år tillbaka. Det innebär att han kanske har en större förståelse när idrottsföreningar kommer in och frågar om man vill sponsora deras verksamhet. Har man själv idrottat förstår man möjligtvis bättre hur idrottsföreningar bedriver sin verksamhet samt hur viktiga varje cent näringslivet bidrar med är för dem. Den sista orsaken han nämner är att personligheten man har påverkar också sponsoreringen. Är man en person som har svårt att säga nej när föreningar frågar om man kan tänka sig att sponsora så är chansen stor att en förhandling slutar med att företaget väljer att gå in som sponsor för en idrottsförening.

Enligt företagaren är det svårt att göra en bedömning av exakt hur mycket mervärde sponsorering ger ifråga om ökad omsättning. Det är lättare att göra en sådan bedömning inom vissa branscher anser företagaren och konstaterar att inom den bransch han själv är verksam är det svårt att tydligt räkna ut hur mycket man får tillbaka ekonomiskt för de pengar man satsar på sponsorering. Man har nog försökt analysera och kalkylera men det är som sagt svårt att exakt bedöma avkastningen man får från sponsoreringarna.

Man har ju förstått att det är vanligt att företag blir tillfrågade om de är intresserade av att ställa upp och sponsora både det ena och det andra. Företagaren som skribenten intervjuat bekräftar bestämt att så är det också i praktiken. Företagaren får själv otroligt mycket förfrågningar gällande sponsorering från olika håll och han tycker själv att det är lika tufft varje gång att behöva tacka nej när någon kommer och frågar. Han säger att man är tvungen att göra en bedömning från fall till fall för att kunna ta beslut gällande vem man ska välja att sponsora och hur mycket. Det

går helt enkelt inte att sponsorerat allt utan ibland måste man välja att avstå från att sponsorerat vissa saker och istället välja att satsa på sådant som man tror skapar det bästa mervärdet på sikt.

På frågan angående om man får göra avdrag för de summor man satsar på sponsorerat berättar företagaren att hans företag alltid kräver en motprestation från dem som man väljer att sponsorerat. Det kan handla om att föreningens aktiva bär företagets logo på sina dräkter eller att man i samband med matcher har reklamskyltar med företagets logo på eller att man trycker upp programblad där företaget får synlighet. Ännu en motprestation som man utnyttjat när man sponsorerat idrottsföreningar är att man vid matcher har använt sig av auditiv reklam för att nå ut till nya kunder i samband med idrottsevenemang. Reglerna säger ju att om man vid sponsorerat erhåller en godtagbar motprestation så betraktas sponsoreringssumman som en avdragsgiltig kostnad för företaget som sponsorerat.

Ifall det är så att företaget som sponsorerat inte erhåller någon form av motprestation för sin sponsorerat eller om det inte existerar någon tydlig koppling mellan verksamheterna som sponsorn respektive mottagaren bedriver så bedöms sponsoreringen vara en gåva och i så fall anses inte sponsoreringen vara en avdragsgiltig kostnad. Om man har som avsikt med en sponsorerat att förbättra sponsors goodwill kan det i vissa fall godkännas som avdragsgiltig kostnad men detta varierar från fall till fall. Därför har alltså företagaren alltid som princip att garantera att hans företag får en motprestation från dem man väljer att sponsorerat. (Intervju med företagare, 12.5.2017).

7.5 Analys av intervjusvaren

I detta kapitel tänkte skribenten analysera svaren han fick när han utförde intervjuerna med idrottsföreningarna och företagaren. Syftet med undersökningen som skribenten gjorde var att undersöka hur allmännyttiga idrottsföreningar idag driver sin verksamhet, vilka typer av inkomster man har samt ta reda på om föreningarna har sådana inkomster som man är skyldig att betala skatt för. Tanken var att få höra idrottsföreningarnas syn på hur de upplever skatteförvaltningens direktiv för allmännyttiga samfund och om de anser att något är oklart ifråga om vilka inkomster som anses vara skattepliktiga.

Syftet med undersökningen var också att utreda om idrottsföreningar betalar lön eller arvoden till styrelsemedlemmar och tränare samt att kolla upp hur det fungerar inom idrottsföreningar när en idrottare erhåller till exempel stipendier och personliga sponsorbidrag samt logi- och resekostnadsersättningar. Eftersom idrottsföreningars verksamhet ofta finansieras med hjälp av sponsorbidrag från olika företag var skribenten även intresserad av att få veta hur en företagare som valt att stöda idrottsföreningar ser på deras verksamhet.

Utifrån svaren skribenten fick i samband med intervjuerna kan han konstatera att idrottsföreningarna finansierar sin verksamhet på ett relativt likadant sätt. Gemensamma inkomstkällor för idrottsföreningarna som intervjuades är exempelvis arrangerande av tävlingar, medlemsavgifter samt företagets sponsorbidrag. Sedan var det intressant att se att var och en av föreningarna har inkomster som är unikt just för den föreningen.

Efter att ha sammanställt materialet från intervjuerna kan skribenten även konstatera att det är sällsynt att föreningarna behöver betala skatt för sina inkomster. Det är endast vid något enstaka tillfälle någon av de intervjuade föreningarna har behövt betala någon form av skatt. Detta tolkar skribenten som att idrottsföreningarna bedriver sådan verksamhet att inkomsterna man har inte kan klassificeras som skattepliktiga näringsinkomster enligt skatteförvaltningen samt att man enligt skatteförvaltningen verkligen använder sina inkomster till att erbjuda allmännyttig verksamhet åt allmänheten.

Skribenten fick också den uppfattningen när han intervjuade idrottsföreningarna att de inte upplever skatteförvaltningens regler och anvisningar som speciellt utmanande. Alla kassörerna var av den åsikten att bara man sköter ekonomin inom föreningen och lämnar in saker och ting i tid så har skatteförvaltningen förtroende för deras verksamhet eftersom de ser att man är ärlig och bedriver sin verksamhet enligt de villkor som skatteförvaltningen har ställt på allmännyttiga samfund.

Att idrottsföreningarna har olika system när det gäller hur man belönar sina tränare var enligt skribenten en intressant iakttagelse men å andra sidan så hade alla idrottsföreningar ett väldigt likadant system för hur man stöder och ersätter sina idrottare samt hur det fungerar när en idrottare har en personlig sponsor.

Det som skribenten ville få ut av intervjun med företagaren var att få en klarare uppfattning över varför en del företagare ser ett mervärde i att sponsora idrottsföreningar samt vilka avdrag företag har rätt göra om man sponsorerar idrottsföreningars verksamhet. Intervjun med företagaren gav skribenten ett tydligt svar till frågan varför en företagare är villig att stöda idrottsföreningar ekonomiskt och samt vad företagaren anser att han får tillbaka via en sponsorering.

8 Slutdiskussion

Efter att i teoridelen gått igenom vad allmännyttiga samfund är och vilken uppgift de har i vårt samhälle samt hur man eventuellt ska beskatta deras inkomster så kunde skribenten konstatera att det är en svår bedömningsfråga när det gäller att besluta om ett samfund är skyldig att betala skatt för något eller inte. Det är små detaljer som avgör i de flesta situationer och det är inte lätt bestämma när ett samfund har en inkomst eller bedriver en verksamhet kan tänkas vara beskattningsbar.

I samband med undersökningen där skribenten intervjuade kassörer från tre olika idrottsföreningar kunde man dock se att föreningarna själva inte upplever saker och ting speciellt oklara. Via intervjuerna fick skribenten den uppfattningen att idrottsföreningarna känner sig trygga ifråga om sina inkomster och sättet de bedriver sin verksamhet på och man känner ingen direkt oro över att man skulle syssla med något som strider mot villkoren som finns för allmännyttiga samfund. Skribenten trodde på förhand att idrottsföreningar var tvungna att betala skatt för en del av sina inkomster men det visade sig att så var inte fallet.

Det är möjligt att det i framtiden kan komma nya regler och direktiv som kan komma att påverka föreningarnas verksamhet på flera olika sätt. Inom föreningarna är man beredda på det också märktes det i samband med intervjuerna. Men föreningarnas förhoppning är att det inte kommer att innebära mera byråkrati att driva en allmännyttig förening i framtiden än vad det gör idag utan att det skulle fortsätta som är just nu eftersom man anser att det fungerar bra i dagsläget.

Tack vare detta arbete har skribenten själv fått en betydligt bättre uppfattning över vad ett allmännyttigt samfund är samt vilken syn skatteförvaltningen har på samfundens inkomster. Den praktiska delen av detta arbete gav en fin inblick i hur föreningar sköts idag samt vilket enormt ideellt arbete som görs inom föreningarna.

Källförteckning

Bell, J. & Waters, S., (2016). *Introduktion till forskningsmetodik*. Lund: Studentlitteratur.

Föreningsresursen, (u.å). *Föreningstyper*.

http://www.foreningsresursen.fi/om_foreningar/foreningstyper/

[hämtat: 30.03.2017]

Holme, I M. & Solvang, B K., (1997). *Forskningsmetodik – Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Pozkal: Studentlitteratur.

Kvale, S. & Brinkmann, S., (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.

Myrsky, M ., 2014. *Yhdistysten ja säätiöiden verotus*. Viro: Meedia Zone OÜ

Talari, P T. ., 2010. *Yhdistykset, säätiöt ja verotus*. Helsinki: Edita Prima Oy

Vero, 2016a. *Verotusohje yleishyödyllisille yhteisölle*.

<http://www.vero.fi/fi->

[FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Verotusohje_yleishyodyllisille_yhteisoil\(41421\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Verotusohje_yleishyodyllisille_yhteisoil(41421)) [hämtat: 24.4.2017]

Vero, 2016b. *Yleishyödyllisen yhteisön veronhuojennus*.

<http://www.vero.fi/fi->

[FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Yleishyodyllisen_yhteison_veronhuojennus\(40475\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Yleishyodyllisen_yhteison_veronhuojennus(40475)) [hämtat: 25.4.2017]

Vero, 2017a. *Veroilmoitus*.

http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ja_saatio/Veroilmoitus

[hämtat: 28.4.2017]

Vero, 2017b. *Tuloverotus.*

https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ ja_ yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ ja_ saatio/Tuloverotus

[hämtat: 24.4.2017]

Vero, 2017c. *Mitä ilmoituksia yhdistyksen ja säätiön pitää antaa verohallinnolle.*

<https://www.vero.fi/fi->

[FI/Yritys_ ja_ yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ ja_ saatio/Perustaminen/Mita_ ilmoituksia_ y](https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ ja_ yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ ja_ saatio/Perustaminen/Mita_ ilmoituksia_ y)

[hdistyksen_ ja_ saation_ \(11694\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ ja_ yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ ja_ saatio/Perustaminen/Mita_ ilmoituksia_ y) [hämtat: 31.3.2017]

Vero, 2017d. *Yleishyödyllisten yhteisöjen verotus.*

<http://www.vero.fi/fi->

[FI/Syventavat_ veroohteet/Usein_ kysyttya/Yleishyodyllisten_ yhteisöjen_ verotus_ u](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_ veroohteet/Usein_ kysyttya/Yleishyodyllisten_ yhteisöjen_ verotus_ u)

[s\(15125\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_ veroohteet/Usein_ kysyttya/Yleishyodyllisten_ yhteisöjen_ verotus_ u) [hämtat: 12.5.2017]

Intervjufrågor idrottsföreningarna

1. Anses föreningen vara ett allmännyttigt samfund?
2. På vilket sätt finansierar föreningen sin verksamhet i dagsläget?
3. Har föreningen inkomster som man är skyldig att betala skatt för?
4. Har föreningen varit momsskyldig?
5. Betalar föreningen ut dagtraktamenten, logiersättning eller resekostnadsersättning?
6. Har någon inom föreningen telefonförmån?
7. Erhåller föreningens styrelse samt tränare arvoden eller gåvor för sin insats?
8. Betalar föreningen lön åt någon?
9. Ger man stipendier eller andra typer av bidrag till föreningens idrottare?
10. Hur beaktas föreningens stipendier till idrottaren skattemässigt?
11. Har föreningens idrottare personliga sponsorer?
12. Hur beaktas idrottarens personliga sponsorbidrag skattemässigt?
13. Vilken betydelse har företagen för föreningens verksamhet?
14. Söker ni aktivt nya inkomstkällor till föreningen?
15. Lämnar ni årligen in en skattedeklaration?
16. Gör man årsanmälan till skatteförvaltningen årligen?
17. Finns det något utmanande eller oklart gällande skatteförvaltningens anvisningar?
18. Behöver en kassör uppdatera sig regelbundet gällande nya anvisningar?

Intervjufrågor skidföreningen

1. Under vilken period och hur ofta arrangerades dansgalorna?
2. Vad var skatteförvaltningens syn på intäkterna från dansgalorna?
3. Blev ni beskattade för intäkterna ni fick från dansgalorna? Hur såg beskattningen ut?
4. Vilka var dansgalans intäkter?
5. Hur stor del av de totala intäkterna inom föreningen stod dansgalans intäkter för under glansåren?
6. Största utmaningen med att ordna dansgalan?
7. Hade ni kunnat göra något annorlunda för att få mera vinst från dansgalan?
8. Huvudorsaken till att man lade ner dansgalan?
9. Huvudorsaken till att man tror att det gick neråt med dansgalan?
10. Vilka var de största kostnaderna med att ordna dansgalan?
11. Lever föreningen gott på överskotten från glansåren ännu idag?
12. Har föreningen placerat överskotten från dansgalorna? På vilket sätt i så fall?

Intervjufrågor företagaren

1. Varför är du intresserad av att sponsora idrottsföreningar via ditt företag?
2. Vad anser du att det ger tillbaka till ditt företag när du sponsorerar?
3. Gör ni uppföljning av hur mycket ni får tillbaka från sponsorsatsningarna?
4. Får man mycket förfrågningar angående om man vill sponsora?
5. Är summorna ni satsar på sponsorering avdragsgiltiga?